

LOGAŠKE NOVICE

WWW.LOGATEC.SI - GLASILO OBČINE LOGATEC - LETNIK XLIII - MAJ 2012 - ŠT. 5

ODRAŠČANJE

TUDI V SEZONI 2011/12 SO BILI LOGAŠKI SMUČARSKI TEKAČI MED NAJBOLJŠIMI V SLOVENIJI!

Foto: Tomaž Uršič

Logaški smučarski tekači in biatlonci smo se dobro pripravljali na sezono. Kljub zelo zeleni zimi in brez možnosti za treniranje v domačih krajih smo zimsko tekmovalno obdobje uspešno pripeljali do konca. Sezono je zaznamoval najboljši rezultat vseh časov Vasje Rupnika na svetovnem pokalu v češkem Novem mestu. Osvojil je 15. mesto v sprintu. Poleg tega so tekači zelo dobro držali ritem preteklih sezon, saj sta Matjaž Gorjanc in Eva Sever Rus pritekla stopničke na srednjeevropskem pokalu, poleg tega pa še Miha Šimenc tri zmage in eno tretje mesto na srednjeevropskem COC pokalu do 18 let. Gorjanc in Rusova sta se povzpela na 18. in 16. mesto na Mladinskem svetovnem prvenstvu v Turčiji, Matic Slabe in Miha Šimenc pa sta zastopala Slovenijo na prvih Zimskih olimpijskih igrah mladih v Avstriji. Zopet so se mlajši vrnili s Topolina z medaljami, na državnem prvenstvu pa je logaška moška ekipa na zasledovanju posegla po prvih treh mestih. Za slabo vzamemo predvsem to, da ne moremo trenirati in tekovati v Logatcu, saj bi tako lažje prišli do podmladka. Predvsem pogrešamo otroke iz Logatca. Zopet smo dokazali, da dobro delamo z vsemi ekipami, saj smo v skupnem seštevku tekem slovenskega pokala osvojili tretje mesto, med odraslimi kategorijami pa smo bili celo drugi. Sezono ocenjujemo kot uspešno, saj smo še vedno v vrhu v Sloveniji, ob ponavljajočih slabih zimah pa si želimo urediti krajši poligon z umetnim snegom okrog Sekirice, da bi v klub privabili otroke in jih seznanili s tem lepim športom.

Tomaž Uršič

POSTANITE DEL NAŠEGA USPEHA!

Smo dinamično podjetje s področja avtomatizacije proizvodnje in pogonske tehnike. Zaradi povečanega obsega dela iščemo nove sodelavce:

1. RAZVOJNI INŽENIR m/ž

- VI. ali VII. stopnja izobrazbe strojne smeri
- znanje angleškega ali nemškega jezika
- vozniški izpit B kategorije
- organizacijske in komunikacijske sposobnosti
- 5 let delovnih izkušenj na področju konstruiranja strojev

Predvideni obseg del in nalog novega sodelavca:

- sodelovanje pri koncipiranju projektov
- priprava kalkulacij za ponudbe
- vodenje projektov
- konstruiranje strojev in naprav (pričuje se izkušnje z uporabo enega od CAD programov) in priprava tehnične dokumentacije
- sodelovanje s kooperanti
- organizacija montaže
- organizacija montaže in zagona stroja pri kupcu
- priprava spretne dokumentacije, vključno s tehničnimi mapami in navodili za uporabo in vzdrževanje

Izkušnje v avtomatizaciji so dobrodole, niso pa pogoj. Če vas zanimajo novi delovni izzivi, se nam pridružite. Čaka vas prijetno delovno okolje in stimulatívno plačilo.

Vaše prijave pričakujemo do 25. maja 2012.

PS, družba za projektiranje in izdelavo strojev, d.o.o.

Kalce 38b, 1370 Logatec

Tel: 01-750-85-10, faks: 01-750-85-29, e-pošta: ps-log@ps-log.si

ŠPORT	2-4
PRAKTIKUM	5-6
GENERACIJE	7-11
OKOLJE	12-13
KULTURA	14-19
SMOLA	20
NAPOVEDNIK	21-22
DRUŽBA	23-27
POLITIKA	28-31
KMETIJSTVO	32-33
VZGOJA	34-39

Spoštovane občanke,
spoštovani občani!

Mesec maj je mesec življenja, spoznanj, kako čudovita in harmonična je narava. Vse je usklajeno, uravnoteženo in sili k novemu življenju. Narava je čudovita, tako, kot je čudovito vsako življenje. Vse okoli nas je namenjeno nam za uporabo in spodobno življenje. Vemo pa, da brez znanja, pridnega dela in gospodarjenja ne bo nič. Kako torej izkoriščati dobrine, ki so nam dane, da lahko lepo živimo, da ne zapuščamo za seboj razvalin? - Vse je odvisno od nas samih in vzgoje, ki smo je bili deležni. Biti oče ali mati, imeti otroka, je poslanstvo z veliko odgovornostjo do otroka, partnerja in družbe. Rojstvo otroka je edini pravi napredek družbe, praviloma plod ljubezni moža in žene. Z rastjo otroka rastejo skrbi, večja se odgovornost, prav tako pa tudi osebna odrekovanja. Starši, vzgojitelji, pedagogi in voditelji se dandanes gotovo sprašujejo, kaj je prava vzgoja. Kako je otroke treba vzgajati? - Nekateri so prepričani, da je to morda vzgoja s trdo roko, avtokratska vzgoja ali vzgoja, pogojeno z ljubeznijo v smislu daj-dam. Otrok s tako vzgojo ni samozavesten, ima slabo podobo o sebi in vedno potrebuje nekoga za oporo. Drugi so zopet prepričani, da je otroke treba vzgajati na mehek način, brez večjih pravil in reda. Vendar tudi tako vzgojeni otroci nimajo pozitivne samopodobe, pričakujejo ali iščejo lahko življenje in morda hitro zapadejo kvarnemu okolju. Obstaja pa tudi demokratična vzgoja, kjer prevladujejo pogovor, zgledi, ljubezen. Naloge so jasno zastavljene in uspešno opravljene. Tu sta doma zaupanje in pohvala. Otroci, vzgojeni tako, so čustveno in osebno zrele osebe s trdno hrbtenico. - Svojim otrokom želimo vsi le najboljše, a velikokrat, ko se tega niti ne zavedamo, naredimo napako; zaradi utrujenosti, pomanjkanja časa in hitrega tempa življenja. Velikokrat nam več pomenijo materialne dobrine, medčloveški odnosi pa se krhajo, niso pomembni. Vzgojne napake bodisi v družini, v vrtcih, bodisi v šolah se odražajo v družbi, v odnosu do drugega. Eden takšnih pojavov je vandalizem v vseh mogočih oblikah; velikokrat ga spremlja nasilništvo. Čeprav se večinoma vsi zgražamo, ko vidimo porisane stene javnih zgradb, uničene spomenike, igrala in druge javne dobrine, pa ne smemo pozabiti, da gre pri vsem tem za odraz širše družbe. Gre za izpoved naših otrok, mladostnikov, njihovega nezadovoljstva z družbenimi potrošniškimi normami.

Sam menim, da človek za normalen razvoj poleg zdrave prehrane in telesne aktivnosti potrebuje tudi duhovno. V logaški občini je te dovolj, le čas si moramo vzeti in se ji prepustiti. Enako pa omogočiti našim otrokom. Spoštujmo človeka, njegova dela, in pustimo zanamcem naravo ter svet tak, kot smo ju prejeli.

Vaš župan, Berto Menard

V LOGAŠKI OBČINI TUDI RIBARIMO

ERIKOV RIBNIK JE PROSTOR ZA POČITEK IN UŽITEK.

Imate radi ribe? Ste se že kdaj preizkusili v ribolovu? Če ste na zadnje vprašanje odgovorili pozitivno, potem zagotovo veste, da je v naši občini mogoče tudi loviti ribe. Ko greste po cesti iz Dolnjega logatca proti Gornjemu Logatcu, za šolo v Gornjem Logatcu zavijete proti Žibršam. Malo pred kamnolomom nato z glavne ceste zavijete desno proti gozdu in pridete do ribnika. Ribnik se imenuje (predvidevam, da po priimku lastnika) Erikov ribnik. Na spletnih straneh lahko preberemo, da gre za svojevrsten ribnik v regiji, ki ima nad svojo površino otok. Vodna površina ribnika, ki je v zasebni lasti, meri 3.800 m², največja globina dosega 2 m. Raj za ribiče na postrv je bil obnovljen

leta 1970, njegova zasnova pa datira v leta pred I. svetovno vojno. Na otočku sredi ribnika gnezdiyo race, večkrat pa je opaziti tudi vodomce. Lastnik ribnika in zemljišča okoli njega je menda g. Erih Okrožnik. Tam si v ribolovni dobi lahko izposodite ribolovno orodje, ulovljene ribe pa si nato lahko tudi spečete. Gre za t. i. komercialni ribnik, saj upravljavec ali lastnik vodne površine v ribogojnici kupi že odrasle ribe (navadno šarenke) in jih vloži v ribnik. Za ribolov je treba navadno plačati po kilogramu ulovljene ribe. Navadno pa se plača tudi izposoja ribolovne opreme. Republika Slovenija, natančneje, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, je že v letu 2008 vzpostavilo register, tj. uradno

zbirko podatkov, o komercialnih ribnikih. Leta 2011 pa je sprejet Pravilnik o centralnem registru objektov akvakulture in komercialnih ribnikov ter o zbiranju podatkov o staležu in proizvodnji akvakulture. Na podlagi tega pravilnika se spremljajo vsi podatki o komercialnih ribnikih, njihovih lastnikih ali upravljavcih, količini letne zaloge in proizvodnje rib idr. Za ta namen mora lastnik ali upravitelj tudi voditi posebno evidenco o nabavi rib, ki jih vloži, porabi krme, morebitni uporabi razkužil in zdravil ter evidenco o morebitnih poginih rib. Ribolovna sezona poteka od konca marca do 20. septembra.

mag. Neža Perko

Logatec je bogatejši še za eno športno društvo. Na pobudo Petra Špeha je bil ustanovljen iniciativni odbor, ki je na štirih sestankih pripravjal teren za ustanovitev Športnega društva Furmani Logatec (ŠDF). Ustanovni občni zbor je bil 3. februarja 2012, 3. marca pa je bilo ŠDF tudi uradno registrirano. 3. aprila je društvo imelo 1. občni zbor, na katerem se je pregledalo dosedanje aktivnosti ter problematiko, načrtane pa so že bile smernice ter načrt dela za l. 2012. Furmanstvo je bilo značilno za Logatec v

preteklosti, zaradi tega je tudi kolo v grbu in zastavi Občine Logatec, zato je naziv društva kar ustrezen. Delovanje društva bo usmerjeno v kolesarstvo v širšem pomenu ter pohodništvo. Ko bo društvo zaživelo, se bo ukvarjalo tudi z drugimi športi, če bo to narekoval širši interes članov. Namen društva je promocija kolesarstva in zdrav, športen način preživljanja prostega časa Logatčanov. Društvo bo sodelovalo s sorodnimi društvi po Sloveniji in tujini. Tudi letos se bo ista logaška ekipa kot lani udeležila DOS - Dirke okoli Slovenije, ki traja 72 ur. Tokrat pod patronatom ŠD Furmani Logatec. V tej težki kolesarski

dirki se bo tudi letos preizkusil Boris Meze s spremljevalno ekipo. Start bo 10. Maja ob 20h v Postojni. Dirka je medijsko izredno odmevna, saj je na njej legendarni, žal že pokojni ekstremni kolesar Jure Robič zmagal na prvih štirih preizkušnjah. Našo ekipo so lani na startu bodrili številni Logatčani, zato tudi letos vabljeni v čim večjem številu. Sedež društva je na naslovu: Vodovodna cesta 9, 1370 Logatec. Zanimati se lahko obrnejo na predsednika oz. zastopnika društva: Dušan Jerina, tel.: 031 575 120, e-mail: dusan.jerina@kabelnet.net.

Gvido Komar

Foto: Aleš Bolčina

DELAVNICA OBLIKOVANJE IZ GLINE

Društvo Univerza VAL organizira brezplačno delavnico **oblikovanja iz gline**. Delavnica bo potekala v mesecu juniju 2012, na Notranjski 14 (1. nadstropje - bivši prostori ZZS). Na delavnici vas bomo spoznali z osnovami oblikovanja, barvanja, pečenja in glaziranja gline. Prispevek v višini 20 evrov je namenjen za pokritje stroškov materiala. Število prijav je omejeno na 20 udeležencev. Udeleženci, bodo na koncu delavnice svoje izdelke lahko odnesli s seboj. Več informacija na tel. 070 844 110.

TEČAJ FRANCOŠKEGA JEZIKA

Društvo Univerza VAL organizira tečaj francoskega jezika za odrasle. Tečaj je namenjen popolnim začetnikom in bo potekal v mesecu juniju 2012, na Notranjski 14 (1. nadstropje - bivši prostori ZZS). Cena tečaja je 30 evrov na osebo. V ceno tečaja je vključena priprava gradiva. Število prijav je omejeno na 12 udeležencev. Več informacij na tel. 031 338 729.

BREZPLAČNI TEČAJ ANGLEŠKEGA JEZIKA

V okviru preventivnih in drugih socialnih programov občine Logatec, Društvo Univerza VAL brezplačno organizira delavnico z naslovom **Začetno jezikovno opismenjevanje angleškega jezika za odrasle** (nad 45 let). Delavnica je namenjena popolnim začetnikom in bo potekala v mesecu juniju 2012, na Notranjski 14 (1. nadstropje - bivši prostori ZZS). Število prijav je omejeno na 12 udeležencev. Več informacij na tel. 031 338 729.

POPRAVEK ČLANKA

V aprilski številki Logaških novic je na sedmi strani v članku o predstavi Prijazno pečeni prašiči, ki jo je uprizorila gledališka skupina mladinskega športno kulturnega društva Dlan na dlan, prišlo do nehotene napake. Dvakrat je bilo zapisano, da je avtor igre Prijazno pečeni prašiči Janez Švajncer. Avtor besedila je Jurij Švajncer. Gospodoma Juriju in Janezu Švajncerju se za napako iskreno opravičujemo.

Uredništvo

OPRAVIČILO

V aprilski številki smo v članku o zgodovini Hotedršice zapisali napačno število prebivalcev tega kraja. Po podatkih iz popisa prebivalstva je število prebivalcev tako:

Število prebivalcev	L. 1991	L. 2002
Hotedršica	491	554
Novi Svet	112	94
Ravnik	57	53
Žibrše	152	168
Skupaj	712	869

Za napako se iskreno opravičujemo!

Uredništvo

Logaške novice, glasilo Občine Logatec
ISSN 03509281

Logaške novice brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva v občini.

Izdajatelj: Občina Logatec, Tržaška 50 A, 1370 Logatec.

Odgovorna urednica: mag. Neža Perko, e-pošta: neza.perko@logatec.si, logaske@logatec.si.

Uredniški odbor: Janez Gostiša, Blanka Markovič Kocen, Metka Bogataj, Jure Vodnik, Luka Škrlič

Grafično oblikovanje in tisk: Schwarz Print, tiskarska dejavnost, d.o.o., Koprška cesta 106D, 1000 Ljubljana

Grafični koncept: Nicolas Sautet

Datum natisa: 7. 5. 2012

Naklada: 4.300 izvodov.

Naslovnica: Japonski raziskovalci na Osnovni šoli Tabor Logatec. (foto: Blanka Markovič Kocen)

Logaške novice izhajajo po sejah Občinskega sveta Občine Logatec. Rok za oddajo prispevkov je 15 dni pred izidom, po dogovoru z uredništvom tudi manj. Prispevki so lahko dolgi največ eno tipkano stran, pisava Times New Roman, velikost pisave 10 pt, daljše bomo objavili po dogovoru. Pisma bralcev so lahko dolga največ 250 znakov, pisava Times New Roman, velikost pisave 10. Prispevke s fotografijami pošljite na poštni ali elektronski naslov. Prispevki naj bodo kratki in jedrnat, pripišite ime in priimek avtorja prispevka in fotografije ter kdo oziroma kaj je na fotografiji. Nepodpisanih prispevkov ne bomo objavili, uredništvo si pridržuje tudi pravico do krajšanja in neobjave prispevkov.

ZAPORA CESTE

DOVOLJENJA, KI JIH POTREBUJEMO OB ZAPORI CESTE.

Počasi smo že vstopili v obdobje, ko bo organiziranih veliko prireditev na prostem, prav tako pa se prične z izvajanjem del, zaradi katerih je potrebno cesto delno ali popolno zapreti za promet. Dela in prireditve na občinski cesti ali ob njej, ki vplivajo na promet na tej cesti in jo je zaradi tega treba delno ali popolno zapreti za promet, se lahko opravljajo le z dovoljenjem, ki ga izda Občinska uprava Občine Logatec. Z dovoljenjem za zaporo občinske ceste se določijo pogoji za izvedbo zapore ceste, preusmeritve prometa zaradi zapore ceste in čas zapore.

Kaj je Elaborat zapore ceste?

Elaborat zapore ceste ni novost in želja občine, temveč je predpisan s Pravilnikom o načinu označevanja in zavarovanja del na javnih cestah in ovir v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 116/06, 88/08, 109/10-ZCes-1), ki ga je sprejelo Ministrstvo za promet. **Elaborat je sestavni del vloge!** V elaboratu je določena začasna prometna ureditev zaradi izvedbe del, zavarovanja nevarnih mest, objektov ali ovir v cestnem prometu in prireditev tako, da je tudi na takih delih ceste zagotovljeno varno in čim bolj tekoče odvijanje vseh vrst prometa. Če vloga ne bo vsebovala tega predpisanega elaborata, bo morala občinska uprava žal vlogo zaradi nepopolnosti zavreči. Prav tako Komunalno podjetje, kot tisti, ki zaporo ceste postavlja,

ne more prevzeti odgovornosti za postavitev zapore cest, brez predpisanega elaborata.

Roki za podajo vloge?

Občinska uprava je pripravila dva obrazca za vlogo in sicer: Vloga za izdajo dovoljenja za zaporo ceste zaradi del ter Vloga za izdajo dovoljenja za zaporo ceste zaradi prireditve. Vloga mora biti vložena najmanj 15 dni pred predlaganim rokom zapore ceste in mora vsebovati: - podatke o vlagatelju, - podatke o lokaciji, - podatke o prireditvi, zaradi katere se predlaga zapora ceste, - podatke o načinu in času trajanja izvedbe prireditve, - elaborat zapore ceste opremljen z žigom pooblaščenega inženirja in njegovim podpisom.

Plačilo takse?

Obrazci za vloge so pripravljene in na voljo v sprejemno informacijski pisarni Občine Logatec ali na spletni strani občine www.logatec.si. Za vlogo in izdajo dovoljenja za zaporo ceste zaradi prireditve je potrebno plačati 22,66 EUR, za vlogo in izdajo dovoljenja za zaporo ceste zaradi del pa je potrebno plačati 6,35 EUR.

Občinska uprava

ZAHVALA

*Ni smrt tisto, kar nas loči,
In življenje ni, kar družni nas.
So vezi močnejše. Brez pomena
zanje so razdalje, kraj in čas.*
(M. Kačič)

STANISLAVA MIHEVC

14. 4. 1926–24. 2. 2012

Ob smrti mame, babice, in prababice se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala gre duhovniku Janezu Petriču in gospodu Janezu Pečkaju za organiziran pogreb.

Hvala vsem, ki ste našo pokojnico pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci vsi njeni.

UJEMITE PRIHODNOST

Zanimiva lokacija v urejeni IC Podskrajnik, od Ljubljane 35km, od Kopra 62km. Dostopnost hitra in enostavna, od AC izhod Unec 4 km, ob železniški progi Koper-Ljubljana.

- Parcela 522/1: stavbno zemljišče cca. 15.000 m², polovica je asfalt, na 5.000 m² so hale, skupaj 20.000 m², ograjeno, vhodi za tovornjake, vsi energetski priključki, elektrika, voda, hidranti, cent. ogrevanje, nad 20 pisarn.
- Parcela 519: Hala 1, pritličje 1860m², višina 3m; nadstropje 1860m², višina nad 3m. Hala 2, pritličje 2170m², višina 8m, nadstropje 530m², višina 3m, stene hal so izolirane z kombi ploščami 7.5cm, fasada še ni urejena.
- Parcela 517: hala 3, pritličje 650 m², višina 2.80 m, nadstropje 650m², višina nad 3m.
- Parcela 518: hala 4, mizarska delavnica 220m² z 12 stroji. Tapetništvo 380m², višina nad 4m. Več kot 20 strojev (šivalni, razrez pene, dekrona,...), mize, vozički, viličar Toyota in veliko druge opreme za oblazinjeno pohištvo.

V halah 3 in 4 obratuje aktivno podjetje za izdelavo garnitur. Salon garnitur 1500 m². Izdelava garnitur po naročilih.

Proizvodnjo tapetništvo z prostori, stroji in vso opremo dam v najem ali vse prodam.

NAJEM: pritličje 1.25 - 2.25€/m². Veliko asfalta nad 7.000m² za parkiranje. PRODAJA: 240 - 435€/m², cela tovarna, po halah, po delih nad 400m². MENJAVA: delno za stanovanjske Objekte: Ljubljana, Gorenjska, Štajerska, Obala...

info@brest-top-tapetništvo.si
M: 051 648 531

LOGAŠKA OŠ TABOR NAVDUŠILA JAPONSKE RAZISKOVALCE

JAPONSKI RAZISKOVALCI V MEDNARODNI RAZISKAVI NA LOGAŠKI OSNOVNI ŠOLI TABOR - VELIKE RAZLIKE MED OSNOVNIM ŠOLSTVOM NA JAPONSKEM, V ZDA IN ITALIJI – SLOVENSKA ROJAKINJA IZ OSAKE MED IZVAJALCI RAZISKAVE.

Na Osnovni šoli Tabor v Logatcu so sredi marca gostili skupino pedagogov iz japonske Osake, med njimi tudi slovensko rojakinjo Matejo Jutraž Yang, ki je nekaj dni pred prihodom v Slovenijo na Japonskem magistrirala iz pedagogike. Prav na njeno željo in na pobudo ravnateljice Miše Stržinar so za mednarodno raziskavo izbrali omenjeno logaško osnovno šolo. Jutraž Yangova je skupaj s svojim profesorjem iz osake Harvom Soedo in njegovo ženo Kumiko Soedo, prav tako profesorico pedagogike, v Logatcu preučevala ustno sporočanje učitelja pri predmetu matematika in maternem jeziku, enako mednarodno raziskavo pa so pred tem opravili tudi v Italiji in ZDA.

»Raziskovalci so pri nas preživeli dva dopoldneva in spremljali življenje ter delo na šoli, konkretno pouk matematike in slovenskega jezika v 6. razredu,« je pojasnila ravnateljica OŠ Tabor Miša Stržinar. Po njenih besedah so se učenci zelo pozitivno odzvali na raziskavo, saj je marsikateri med njimi prvič videl Japonca »v živo«. Z velikim zanimanjem so delo japonskih raziskovalcev spremljali tudi učitelji, ki so po končanih urah svojega predmeta skupaj z japonskimi profesorji opravili analizo in tako dobili vpogled tudi v japonski šolski sistem ter naredili primerjavo med obema.

»Ugotovili so, da je slovenska, v tem primeru naša šola, zelo dobro opremljena, ima nadstandardna program in opremo, učenci so prijazni, mirni, pri pouku dobro sodelujejo ...« povzema Stržinarjeva. »Predvsem jih je presenetilo, da pri nas šolo čistijo čistilke in dežurajo učenci, kajti na Japonskem, nasprotno, šolo po pouku čistijo učenci, dežurajo pa predvsem učitelji.«

'Kulturni šok' na Japonskem

Ravnateljica OŠ Tabor je pred časom tudi sama obiskala Japonsko in takole strnila svoje vtise: »Doživela sem 'kulturni šok'. Način življenja, mentaliteta, odnos do sočloveka so na Japonskem popolnoma drugačni. Ljudje so predvsem strpnejši, mirnejši, prijaznejši ... Nisem primerjala šolskih sistemov, sem pa videla, da je veliko otrok uniformiranih, imajo enotne šolske torbe, enotna oblačila, pouk začnejo pozneje, šele ob 9. uri, in končajo okoli 15. ure. Izvedela sem tudi, da šolo začnejo na drugačen način: razrednik skliče razred in vsak dan na začetku pouka skupaj načrtujejo, kako bo potekal dan.« Stržinarjeva še dodaja, da imajo Japonci zelo dobro infrastrukturo za hendikepirane, tako za slepe in gluhe kot za invalide na vozičkih.

Pri nas govorna, na Japonskem pisna kultura

Mateja Jutraž Yang, ki je pedagogiko študirala v Osaki in se tam tudi poročila, je povedala, da je njenega profesorja na fakulteti Harva Soeda zanimalo, kako v naši državi poteka pouk, kako različna je kultura poučevanja, kar je raziskoval že prej v Ameriki in letos tudi v Italiji. »Glede na moje pripovedovanje je predvideval, da je tukaj veliko večji poudarek na govornih besedi kot pa na pisni, za razliko od japonske kulture, ki je veliko bolj pisna,« je povedala Jutraž Yangova. Šola, ki jo je izbrala po srečanju z ravnateljico Stržinarjevo na Japonskem, ji je bila všeč. »Otroci so zelo navdušeni, vidi se, da se radi učijo, absorbirajo vsako besedo, ki jo pove učiteljica, in tekmujejo, kdo bo bolj sodeloval,« pripoveduje Mateja, ki je na Japonskem tri leta in pol, domov pa se vrača, če se le da, enkrat na leto.

Blanka Markovič Kocen

Foto: Blanka Markovič Kocen

Naklonjenost med slovenskimi učenci in japonskimi raziskovalci je bila obojestranska.

ZA ČISTE ROVTE SKRBIMO MI, KI SMO EKO OSVEŠČENI

Foto: Metka Bogataj

Da bo narava tudi v resnici zasijala v vsem svojem pomladnem sijaju, smo se tudi letos kot toliko drugih širom naše dežele in še čez odločili, da ji polepšamo podobo. Na vrsti je bila akcija Očistimo Slovenijo. Vsak je najbolj zadovoljen, da je pred njegovim pragom najlepše. Tako smo tudi v Rovtah združili moči in voljo ter se lotili akcije. Brez sodelovanja se le težko naredi projekt širšega obsega, kot je očistiti nesnage precej veliko območje Rovt. Tako je naša akcija namesto enega trajala kar dva dni. Že v petek so zavihali rokave in si naredili rokavice najmlajši - osnovnošolci do petega razreda in deveti razred. Po navodilih in razdelitvi pripomočkov koordinatorke eko šole Rovte Uršek Košak smo se razkropili po bližnji okolici. Celo vrtec se je po svojih močeh pridružil in je predvsem z opazovanjem in vzgojnim momentom prispeval k uspehu akcije. Saj se konec koncev tudi vzgoja za odnos do okolja začne že silno zgodaj, lahko rečemo že v pleničkah. Učenci so se lotili čiščenja igrišča na Kovku ter njegove okolice, nekaj pa jih je odšlo tudi ob cesti nekoliko dlje od šole, v smeri proti Praprotnem Brdu in po Križajevi dolini. Devetošolci so nato odšli še do vodnega biotopa in ga očistili. Ob cesti je bilo najti predvsem odpadke, ki jih navadno mečejo »vestni« vozniki in sopotniki iz vozil, v neposredni bližini igrišča pa je največ embalaže od pijač, plastenk, pločevink in papirjev. Od-

padke so otroci skušali čim bolj dosledno ločevati v za to označene vreče. Kaj vse se »pomotoma« znajde v naravi, si lahko samo mislimo, celo polivinilasta vrečka, v kateri je bil poginjen maček. Tisti, ki smo z otroki sodelovali pri akciji, moramo otroke za njihov trud in zavzetost v prvi vrsti pohvaliti. Vreče so se napolnile z nesnago, otroci pa so pridobili dragocene izkušnje in predvsem notranji občutek, kako je posameznik lahko koristen.

V soboto pa se je akcija nadaljevala z udeležbo ostalih krajanov Rovt. Za izpeljavo akcije je poskrbela Mateja Založnik, univerzitetna diplomirana ekologinja, študirala je na Univerzi v Novi Gorici. Je koordinatorica za KS Rovte v občini Logatec. Seveda je tu še podpora KS Rovte in njenega predsednika Viktorja Trčka, ki je poskrbel predvsem za finančno podporo. Zbralo se je okoli 70 sodelujočih Rovtarjev, od štiriletnega predstavnika pa do malce starejših, ki jim čist domači kraj kaj pomeni. Največ je bilo mladih, na kateri pogovorno svet stoji. Sodelovala so vsa društva: PGD, LD, KTD, ŠD in PD. Za prevoz odpadkov na zbirališče so skrbeli trije traktorji in en manjši tovornjak. V šest skupin razdeljeni so se krajanje lotili predvsem širšega okoliša, kajti center je bil očiščen s strani otrok. Tako so skupine odšle proti Zavčanu, Jesenovcu, Rožmanovem vrhu, proti Žirem skoraj do Sopota, proti Logaršam, Popitu, Za-

drugarju, proti Podpesku ter do Cimpra proti Petkovcu. Teren je bil v veliki večini gozdnat, ponekod tudi nevaren, strm. Nekaj je bilo površin ob vodi. Treba je bilo kar nekaj pozornosti, da ni prišlo do kake neljube poškodbe. Razveseljuje Matejin podatek, da niso našli novih divjih odlagališč, razen enega, kamor pa se še vedno vozijo odpadki. Le-tega bodo očistili posebej. Prav tako je pozitiven tudi podatek, da je bilo letos neprimerno manj smeti, kar tri- do štirikrat manj se jih je nabralo. Kaj pa se je vseeno našlo? Veliko je motornih olj, hladilniki in ostala bela tehnika, barve, laki, največ je razpadle kovine, ki ni nastala od zadnje akcije (avtomobili, sodi, kolesa, žimnice), kosovni odpadki. Precej je tudi razpadajoče plastike, embalaže, delov igrač. Našla pa se je tudi kakšna poginula žival ali koža, ki se je znašla v vreči za smeti in je bila odvržena v kako opuščeno in manj vidno kotanjo. Opaženih je bilo tudi nekaj zasutih odlagališč, katera bodo po Matejinih besedah težko sanirana. Tako Mateja kot tudi predsednik KS Viktor Trček sta bila z akcijo zadovoljna in pravita, da je bilo v skupinah prijetno in pozitivno vzdušje, enakega mnenja so tudi udeleženci akcije. Tu zraven lahko pristavimo tudi lonček iz Petkovca, kjer je čiščenje postalo že njihova stalnica vsako leto. Letos se je tam zbralo osemnajst čistilcev, po besedah organizatorja nekoliko manj od pričakovanega, a vseeno

zadovoljivo. Zadali so si 18-kilometrski okoliš, predvsem ob cestah. Pobirali so ostanke mimo vozečih onesnaževalcev. Tako je bilo največ pločevink, ogorkov in razne embalaže pijač in prehrabnih izdelkov. Divjih odlagališč niso čistili sedaj, ampak se bodo tega lotili posebej. Tudi na Petkovcu je bilo največ mladine, pa tudi kakšen abrahamovec je bil že vmes, prav tako otroci. Tudi tam opažajo upad količine odpadkov, saj so nekaj let zapored nabrali kar po 900 kg, letos pa le 310 kg nesnage. To pa ni zanemarljivo. V pogovoru z Matejo sva prišli do zaključka, da med drugim tudi šolski sistem pozitivno vpliva na odnos do okolja. Marsikdaj prav otrok lahko nauči starša, kako prav ravnati. Tudi skupne akcije pozitivno vplivajo na ljudi, saj je prav ta akcija dokazala, da znamo stopiti skupaj, ko je to potrebno. Ko bi le še kje drugje bilo tako! Edina kritika,

ki bi jo lahko navedli, je bila silno slaba kvaliteta rokavic, saj so že ob najmanjšem dotiku enostavno razpadle. Skupaj z očiščevalno akcijo smo letos združili prvič tudi zbiranje tekstila. Tako je ves teden pred šolo stal kontejner, kamor so domačini lahko pripeljali ali prinesli odsluženi tekstil. Da je bilo to potrebno in koristno, pove dejstvo, da je kar nekajkrat bilo treba izprazniti kontejner, pa še se je okoli znašlo precej vreč. Prav tako so krajanje lahko oddali odslužene in pokvarjene elektronske in električne naprave. Tako čiščenje ni zajelo le okolice, tudi doma v omarah smo naredili nekaj prepotrebnega reda. Naj bodo vse te akcije stalnica, še pomembnejše pa je, da se ljudje v tej smeri izobrazimo, ozavestimo in to prenašamo na mlajše rodove. Teh dejanj nam nikoli ne bo žal, kajti veja, ki si jo tako neumorno žagamo s svinjanjem narave, je kar precej načeta. Predvsem pa

Foto: Metka Bogataj

naj ponovim Matejine besede, ko pravi, da »znamo skup stopit.« Naj bo vstop v pomlad kar se da čist in dišeč.

Metka Bogataj

POLHOGRAJSKI DOLOMITI, 9. 4. 2012

Na velikonočni ponedeljek, 9. aprila, se nas je v jutranjih urah za pohod po Polhograjskih dolomitih zbralo za manjši avtobus. S posebnim avtobusom smo se pod vodstvom Alenke Mrak peljali do Škofje Loke /348 m/ in do izhodišča markirane poti v kraju Puštal, ki pelje v dolino Hrastrnice. Polhograjsko hribovje je razgibano območje predalpskega sveta. Množice cest in poti, prevoznih z avtomobili, povezujejo in ohranjajo življenje na posameznih kmetijah in odmaknjenih zaselkih, obenem pa omogočajo dostop »motoriziranim planincem«. Zaradi razgibanega terena, strmih bregov in ozkih dolin je ostalo še nekaj mirnih kotičkov.

Prišli smo do kmetije, kjer je bil kažipot: sv. Andrej - 45 minut in sv. Ožbolt - 1,45 ure. Hodili smo po stezi v hrib, ki je bila zaradi nočnega mraza zmrznjena. Po zelenju in listju na tleh smo ugotovili, da tukaj rasteta kostanj in borovnice. Šli smo mimo obnovljene cerkvice sv. Andreja /615 m/ z zanimivo fresko sv. Krištofa. Cerkev je gotška stavba, barokizirana z vhodno lopo. Oltarja sta iz 17. in 18. stoletja,

Foto: Marinka Petkovšek

poznogotske freske Jerneja iz Loke med 1520. in 1540. letom. Pot smo nadaljevali skozi gozd in prišli do cerkvice sv. Ožbolta /obe cerkvi nad istoimenskim krajem nad Zmincem/, ki stoji na razglednem hribu 860 m visoko. Prva omemba je iz leta 1291, gotška stavba barokizirana. Oltarji so delo Pavla Šubica iz leta 1835, freska Jerneja iz Loke leta 1534. Obe cerkvi sta bili nekdanji božjepotni. Vrhove Polhograjskega hribovja je v teh dneh pobelil sneg in zaradi čiste jasnine je bil pogled zelo lep /Julijske Alpe, Karavanke, Kamniško in Savinjske Alpe, Škofjeloško hribovje/. Na delu naše poti je bila okolica še zasnežena, narava pa je kazala znake prebujanja. Po malici iz nahrbtnika smo pot nadaljevali skozi Selo /710 m/ in prišli sredi opoldneva v Črni vrh nad Polhovim Gradcem do kmečkoga turizma /Košir/. Tu smo dobili žig Loške planinske poti in malicali. Pohod smo v lepem sončnem dnevu nadaljevali na Pasjo ravan /1029 m/, od koder je bil tudi lep razgled na zasnežene Alpe in višje vrhove. Kraj pa še vedno spominja na nekdanji vojaški objekt. Od tukaj smo se spustili po stezi v kraj Bukov vrh in se povzpeli do cerkve Žalostne Matere Božje /832 m/, ki jo obnavljajo. Cerkev je bila omenjena v urbarju leta 1501, leta 1747 pa so jo povečali. V preteklosti so na Bukov vrh romali romarji s prošnjo za ozdravitev glavobola. Cerkev je v osnovi gotška stavba. Po krajšem ogledu je naša pot peljala po nemarkirani poti v Poljansko dolino. Po cesti smo prišli v kraj Visoko pri Poljanah. Ustavili smo se pri Soškem kmečkem dvorcu, ki je bil spomeniško obnovljen v letih 1987-1989. Pisatelj dr. Ivan Tavčar je namreč posestvo kupil leta 1893. Rojen je bil leta 1851 v Poljanah in pokopan leta 1923 na Visokem. Dvorec sameva. Na lepem mestu stoji spomenik pisatelju. Med potjo smo srečali pohodnike iz Polhovega Gradca, okolice Žirov in iz okolice Cerknice. Iz Visokega smo se pozno popoldne z avtobusom peljali skozi Gorenjo vas, Žiri in Rovte v Logatec. Dobro volje, zaradi preživetega dne v lepi in mirni naravi, smo se poslovili od vodje in šoferja, ki nas je srečno vozil.

Marinka Petkovšek

MATERINSKI DAN V ROVTAH

V PETEK, 23. 3., SO NE SAMO MAMICE, AMPAK TUDI OČETJE, DEDKI, TETE NAPOLNILI DVORANO DOMA KRAJANOV V ROVTAH, SAJ SO JIH NJIHOVI OTROCI IZ VRTCA IN ŠOLE POVABILI NA PRIREDITEV OB MATERINSKEM DNEVU.

Otroci iz vrtca, skupini Veveričke in Lisičke, so pogumno zaplesali in recitali ter poželi prsrčen aplavz. Prav tako so se izkazali prvošolčki, drugo in tretješolci: lepo povedane in zapete pesmi, spretni plesni koraki, opisovanje maminih in očetovih rok je bilo prav ganljivo, še posebej, če tvoj otrok pove, da ima rad mamine spretnosti in očetove hrapave dlani, ko ga stisnejo k sebi. Da je drugačnost včasih težko sprejeti,

pa so pokazali učenci dramskega krožka v pristrčni igrici Muca Rozalinda, saj mladiček ni bil tak, kot bi starša želela. Še prizorček o otroški nerodnosti pa so bili na vrsti že četrtošolci, ki so mamicam zapeli tudi (že!) v angleščini. Videli smo tudi skeč, ko otroci »nikoli niso krivi«, če je stena počečkana. Zelo gledljivo in pestro prireditev so pripravili otroci iz vrtca s svojimi vzgojiteljicami in mlajši učenci s svojimi učiteljicami. Prav

vsi so se zelo potrudili. Za svoje starše, za vse, ki jih imajo radi, so premagali tremo in se pokazali v najlepši luči. V spomin pa so pripravili mamicam še drobno pozornost. Uspešna vodja prireditve, s katero smo se sprehodili z otroki med velikimi tulipani, je bila Nataša Vidmar. In še sodelavci, med katerimi je vedno nepogrešljiv – naš hišnik Franci.

Ljudmila Treven

Foto: Nataša Vidmar

VRTEC TIČNICA: TEŽAVE S PARKIRANJEM OSTAJAJO, NOVO IGRIŠČE PRED ODPRTJEM

OBČINA LOGATEC SE DEJAVNO VKLJUČUJE V REŠEVANJE TEŽAV, Vendar za zdaj ni večjega učinka, je pa poskrbela, da je vrtec končno dobil novo otroško igrišče.

Težave s parkiranjem na območju Tičnice, enote vrtca Kurirček, tako za osebje vrtca kot za starše vključenih otrok, se vlečejo že vse od odprtja te enote. Enota namreč ob stavbi na Tržaški cesti v Logatcu ima parkirišče, vendar je to omejeno. »Na to temo smo imeli že številne pogovore, tudi z občino in s stanovalci ter upravnikom stavbe,« pojasnjuje ravnateljica vrtca Kurirček Frida Rupnik in dodaja: »Ta hiša je večstanovanjska, nad vrtcem so stanovanja, pred stavbo pa imajo stanovalci svoja parkirišča, ki so dopoldne, ko se jih večina odpelje v službo, prazna.« Poskus dogovora z njimi, da bi na teh parkiriščih za krajši čas lahko parkirali tudi starši, medtem ko odložijo otroka v vrtec, po besedah Rupnikove ni prinesel zelenih rezultatov. »Občina pri pogovorih sodeluje, iščemo skupne rešitve, vendar v

danem okoliščini, kjer vrtec stoji, ni mogoče zagotoviti več parkirnih prostorov. Tako da naše delavke občasno parkirajo na bližnjih parkiriščih, tudi pred športno dvorano,« pravi sogovornica.

Zelo uspešno pa so v tem vrtcu rešili pomanjkanje zunanega prostora za otroke, saj

je igrišče tik pred otvoritvijo. »Komaj smo ga čakali, veliko igralo in podložno gumo ter nekaj klopic bodo izvajalci uredili v teh dneh in igrišče bo v mesecu dni nared za uporabo,« je ravnateljica pričakovala sredi marca.

Občina v investicijo z več kot 20.000 evri Igrišče, ki ga je vrtec z več kot 180 vključenimi otroki nujno potreboval, je v celoti investirala občina Logatec. »Do zdaj smo porabili okoli 20.000 evrov, vendar vse še ni dokončano. Ne pričakujemo, da bo znesek dosti višji,« je mesec dni pred predvideno otvoritvijo dejal logaški župan Berto Menard. Glede težav s parkiranjem pa: »Problem obstaja, vendar če se znajo ljudje dogovoriti, bo parkirnega prostora dovolj.«

Blanka Markovič Kocen

Foto: Nicolas Sautet

PRAZNOVANJE POMLADI

Sonce se že razposajeno igra s svojimi žarki in na površje privablja prve spomladanske cvetove. Tudi naša srca se v tem času odprejo in vzbrstijo kot popek, ki se razbohoti v vsej svoji lepoti. Da bi lepoto srca razdelili med vse krajanje, je bil namen pomladne prireditve na podružnični osnovni šoli v Rovtarskih Žibršah, v petek 23. marca 2012. Zbralo se je precej obiskovalcev, staršev, sorodnikov in ostalih krajanov. S svojim obiskom nas je razveselila tudi naša ravnateljica Miša Stržinar ter naši veliki prijatelji devetošolci. Prireditev, na kateri so sodelovali vsi učenci podružnične šole, je bila res lepa. Učenci so še enkrat dokazali, da igra, glasba, ples ter seveda veliko vloženega

Foto: Peter Gladek

Foto: Peter Gladek

truda, pričarajo pristen nasmeh in radost prav vsem prisotnim.

Zaigrali smo igrico Jane Milčinski »Prišla bo pomlad«. Z njo smo želeli povedati, kako pomembna se nam zdi skrb za naš planet Zemljo. Kajti- Zemlja ne pripada človeku. Človek pripada Zemlji. To dobro vemo. Vse je povezano med seboj. Človek ni ustvaril mreže življenja, ampak je samo nitka v njej. Kar naredi z mrežo, dela tudi s samim seboj. In mi želimo to dragocenost čim dlje ohraniti, zato smo ob koncu prireditve pozvali vse prisotne, da se naslednjega dne skupaj z nami pridružijo akciji Očistimo Slovenijo.

Ana Žakelj

PROSTOVOLJCI IZ OŠ TABOR RAZVESELILI STAREJŠE OBČANE

Kot vsako leto, so učenci – prostovoljci iz OŠ Tabor – z mentorico Ireno Sivec Maglica pripravili pristrčno prireditev za starejše občane v Domu za starejše v Grapovčniku. Letos je bila prireditev 14. marca. S seboj so povabili Otroški pevski zbor z zborovodjem Zdravkom Novakom in pianistko Andrejo Kržišnik. Starejši so navdušeno spremljali njihov pevski nastop, ki je bil zares imeniten. Ob venčku znanih ljudskih pesmi pa so prav radi zraven zapeli tudi sami. Pevski nastop zbora je na koncu zaokrožil harmonikar Gašper Klevišar, ki je uredil nekaj domačih in poskočnih. Pevske točke so z recitacijami, posvečenimi ženskam in mamam, povezovala prostovoljke Dijana Devič, Maja Pivk, Loti Lapanje, Lea Cimperman, Manca Rudolf in Melisa Kusur. Sodelovali so tudi Lea Stojkovič, Natalija Gantar in Jošt Gantar, ki so poskrbeli, da je prav vsak starejši obiskovalec s prireditve odšel z ročno izdelanim pomladnim cvetom. Radost, pesem, pomlad – to je tisto, kar mladi prostovoljci naše šole vsako leto delijo z oskrbovanci doma. Ti jih vedno znova, ganjeni in

veseli, sprejmejo medse in vsi, nastopajoči in gledalci, začitimo pristno povezanost različnih generacij.

Bojana Levinger

Foto: Melisa Kusur

SONČNE ELEKTRARNE – ČISTE IN OKOLJU PRIJAZNE – TUDI V NAŠI OBČINI

Letošnje leto je Generalna skupščina Združenih narodov razglasila za mednarodno leto trajnostne energije. Viri trajnostne energije vključujejo vse vrste obnovljivih virov energije, kot so: sončna energija, vetrna energija, energija valovanja, geotermalna energija, energija biomase. Pobuda organizacije OZN človeštvo opozarja, da je energija priložnost, ki spreminja življenje, gospodarstvo in planet. Bistvo pobude je zagotoviti trajnostno energijo, ki bo dostopna, čistejša in učinkovitejša. Ena od možnosti zagotavljanja trajnostne energije so tudi male sončne elektrarne. Zakaj se je smotrno odločiti za postavitev male sončne elektrarne na domači hiši? Zato, ker omogoča energetska neodvisnost, ker potrebuje malo vzdrževanja, ker ima dolgo življenjsko dobo, ker država s pogodbo zagotavlja višjo zagotovljeno odkupno ceno za oddajo v omrežje za obdobje 15 let. Nekaj jih že stoji tudi v naši občini, tudi pri Mihevcu na Notranjski cesti. Gregor Mihevc nam je zaupal, kako je gradnja MSE potekala pri njih. Uvodoma še nekaj besed o tem, kaj je Mala sončna elektrarna. To je objekt, kjer se valovanje sonca pretvarja v enosmerni električni tok in napetost. Proces pretvorbe je popolnoma neslišen, varen, zanesljiv in okolju prijazen, ne povzroča nobenih emisij

toplogrednih in drugih plinov in poteka v fotonapetostnih modulih - panelih. Obstajajo različni, pri Mihevčevih so se odločili za tanko-plastne amorfnno silicijeve panele nemškega proizvajalca, ki delujejo tudi pri difuzni svetlobi (megla, oblačnost). Razsmerniki, nosilna konstrukcija, priključni kabli, spojišča, regulatorji in ostali inštalacijski material pa so potrebni za odvod energije in seveda za montažo konstrukcije. Paneli so lahko prosto stoječi ali pa na strehi objekta. Tam so tudi kot senčilo za preprečevanje prekomernega segrevanja, pozimi pa pospešujejo taljenje snega, ki sproti zdri s strehe in v zimskem času zmanjšuje obremenitev strehe zaradi snega. Od primera do primera je odvisen naklon, lega – najbolj primerna je južna stran, kjer je osončenja največ. Od ideje do prvega priliva sredstev je pri njih minilo osem mesecev. Najprej je bilo treba pobrskati po raznih publikacijah, predvsem pa po internetu. Sredi septembra 2010 se je izbor zožil na pet ponudnikov. Takrat je vlada sprejela uredbo, da se MSE (male sončne elektrarne) moči do 50 kWh obravnavajo kot investicijsko vzdrževanje objekta, za kar ni potrebna izdaja gradbenega dovoljenja. Potem je bilo treba poskrbeti še za nekaj drugih soglasij (tudi za priključitev na distribucijsko omrežje).

Sledil je podpis pogodbe z izbranim podjetjem za postavitev MSE. Zaradi slabega vremena so se dela zavlekla, a le uspešno zaključila do 27. 12. 2010. Takrat so šli prvi kilovati v omrežje. 30. aprila 2011 je bil z Borzenom d.o.o., katerega osnovna dejavnost je izvajanje javne službe organiziranja trga z električno energijo, po izvedbi ustreznih meritev in dostavi vse potrebne dokumentacije, sklenjen podpis pogodbe, na podlagi katere se je lahko pričelo z izdajanjem mesečnih računov. Informativni izračun do konca februarja je pokazal, da je proizvodnja energije potekala v skladu z načrti: spomladi je bila sicer manjša, pa zato jeseni in pozimi večja. Bodočim graditeljem Malih sončnih elektrarn pa najprej priporočilo, da si na spletnih straneh Borzena ogledajo koristne nasvete za izgradnjo manjših elektrarn za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije in soproizvodnjo toplote in električne energije. Tam boste našli vse o postopkih za gradnjo le-teh, kot tudi o različnih oblikah sofinanciranja. V vsakem primeru pa se oglasite pri energetskem svetovalcu Bojanu Žnidaršiču iz zavoda Vitra Cerknica; info@vitra.si je njegov elektronski naslov.

Brane Pevec

Foto: Gregor Mihevc

INVESTICIJE V OBČINI

LEPŠA OBREŽJA LOGAŠČICE TUDI S POMOČJO SREDSTEV OBČINE

Bilo je lepo sončno popoldne. Ker je bilo toplo, sem pot domov ubrala proti Logašnici in se namenila mimo Sončnega Loga. Ko sem prečkala enega od mostov preko Logaščice, sem postala pozorna na napis Hidrotehnik d.d. in zabojnike za delavce. - Obrežja Logaščice se obnavljajo! Pri investiciji gre za obnovo desnega obrežnega zidu ob Logašnici med Zgornjim in Spodnjim Logatcem. Izvajajo se asfaltna dela in sanacija levega obrežnega zidu v dolžini 26 metrov ob Logašnici, pri hiši Brod 13, Logatec. Dela po besedah g. Bokala iz občinske uprave Logatec financirata Republika Slovenija in občina Logatec. Delež občine Logatec pri obnovi zidov znaša 21.705,62 EUR (v ceni je upoštevan DDV). Cilj investicije je obnova dotrajanih obrežnih zidov, posredno tudi preprečevanje poškodb na vozišču in bližnji stanovanjski hiši. Hkrati z obnovo obrežij se je izvedlo tudi čiščenje struge, in sicer v okviru rednih vzdrževalnih del, katere financira RS. Obnova desnega obrežnega zidu se je izvedla v novembru 2011. Sanacija levega obrežnega zidu se izvaja sedaj. Dimenzioniranje zidov in skice izvedbe je pripravil izvajalec sam. Izvajalec del je Hidrotehnik Vodno gospodarsko podjetje d.d., Slovenčeva 97, Ljubljana. Družba Hidrotehnik d.d. je specializirana za izvajanje storitev na področju vodotokov. Od

nekdanjega Ministrstva za okolje in prostor (sedaj Ministrstvo za kmetijstvo in okolje) je, tako piše na spletni strani www.hidrotehnik.si, družba pridobila koncesijo za opravljanje vodnogospodarske službe na povodju srednje Save in Soče. Koncesija obsega projektiranje, investicijsko vzdrževanje, rečno nadzorno službo, upravljanje z zapornicami, vzdrževanje vodne infrastrukture ter vodnih in priobalnih zemljišč, izvajanje izrednih ukrepov

v času poplav in hudourniških izbruhov ter sanacijska dela po naravnih nesrečah.

Obnovljena obrežja Logaščice dajejo temu delu Logatca vsekakor lepšo, bolj privlačno podobo. Občina in država si zato zaslužita pohvalo. Še race, ki plavajo v očiščeni strugi in so stalni prebivalci tega dela Logaščice, se zdijo bolj vesele. Vabim vas, da se sprehodite mimo.

mag. Neža Perko

Foto: Uprava Občine Logatec

OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE – MOŽNOSTI IN PRIČAKOVANJA

V Kulturnem domu v Logatcu je 29. marca o obnovljivih virih energije predaval energetski strokovnjak Matjaž Malovrh. Predavatelj je po uvodni predstavitvi nekaterih dejstev in zavez v povezavi s strategijo Evropske unije in iz nje izhajajočimi nacionalnimi cilji osrednji del predavanja namenil izkoriščanju sončne energije. Poudaril je, da je sedanji delež obnovljivih virov v EU zgolj 10,5%, da pa je v t. i. strategiji Evropa 2020 zapisan cilj, da se v EU do leta 2020 delež obnovljivih virov poveča za 20 %. In sončna energija ima še veliko neizkoriščenega potenciala, saj je le-ta kar 688-krat večji od današnjih svetovnih potreb po energiji. Tudi tehnični potencial, ki ga s poznavanjem tehnike danes že lahko izkoristimo, je še vedno

74-krat večji. Predavatelj je nekoliko hudo mušno pripomnil, da je velik plus sončne energije tudi v dejstvu, da je zastoj, a žal povsod ni najbolj optimalna rešitev. Izkoriščanje sončne energije je namreč izrazito geografsko, klimatsko in tudi družbeno pogojeno. V Sloveniji je tako največ izkoriščanja sončne energije v osrednji Sloveniji in na Gorenjskem, najmanj pa v Primorju in v Prekmurju. Izkoristimo tako le nekje med 30 in 35 odstotkov sončne energije. Ob tem je izpostavil tudi problem, da v Sloveniji praktično nimamo proizvajalcev tehnologij, ki jih uporabljamo pri izkoriščanju sončne energije, tako da smo v tem pogledu odvisni od uvoza. Ob predstavitvi tehnologij je posebej izpostavil, da govorimo o dveh načinih

izkoriščanja sonca. Eno so sončne celice ali moduli, ki so namenjeni pridobivanju električne energije, drugo pa sprejemniki sončne energije, na kratko SSE, ki se uporabljajo za segrevanje vode. Podrobno je predstavil tehnologije, možne postavitve ter vgradnje, izkoristke in finančne vložke ob napeljavi. Ob vsem tem je poudaril, da je po njegovem mnenju pri odločanju o energentih najbolj koristno, da se držimo enega energenta in izboljšamo naprave, ki ga izkoriščajo, ter se skušamo približati optimalnim izkoristkom. S kombiniranjem energentov si namreč nemalokrat napoljemo zgolj dodatne stroške in le delni izkoristek posameznega energenta.

Jure Vodnik

KNJIGE PO IZBORU BIBLIOTEKARJA

SLOVENSKI AVTOR

STANKA HRASTEJ

IGRANJE

Stanka Hrastelj je predvsem in najprej pesnica. Doslej je izdala dve pesniški zbirki in bila za svojo poezijo večkrat nagrajena. Roman Igranje je njen literarni prvenec, za katerega je kot prva dobila novo literarno nagrado modra ptica za najboljši roman za odrasle založbe Mladinska knjiga. Osnovni vzgib za pisanje dela je bila očetova duševna bolezen, paranoidna shizofrenija, ki je izbruhnila v avtoričinih najbolj občutljivih najstniških letih. Ker sta bila z očetom izredno tesno povezana, jo je njegova bolezen še toliko bolj zaznamovala. In nastal je roman, neke vrste življenjepisa, rekonstrukcija očetove stiske. Igranje je zgodba

o srečno poročenem dekletu s prijetnim življenjem. Vse pa se spremeni, ko izgubi službo in se nenadoma sooči s preveč prostega časa, ki ga ne zmore, ne zna izživeti. Njena aktivna življenjska energija postopoma upada, izgublja se v sanjskem svetu in vsakdanje situacije gleda oziroma vidi v čedalje bolj skrivljenih podobah, ki jim pripisuje vedno bolj popačene pomene. Ves čas se giblje na skrajnem robu tragike in komike. Dokler ne stopi, prestopi čez. Premišljeno banalen začetek se tako izteče v svoje tragično nasprotje. Avtoričina pisava je odraz očitno izbrušene pesniške govornice, ki je mehko prešla v svoj prozni izraz. In prav zato je branje tega kratkega, a intenzivnega, romana čisti užitek.

Foto: Nicolas Sautet

TUJI AVTOR

STACY SCHIFF

KLEOPATRA: ŽIVLJENJEPIS

Je sploh še mogoče odkriti kaj res novega, svežega in drugačnega o Kleopatri, mogočni egipčanski vladarici, eni najslavnejših, a hkrati tudi najbolj zabrisanih podob žensk, kar jih pozna svetovna zgodovina? Tega projekta se je lotila izvrstna Stacy Schiff, s Pulitzerjem nagrajena biografinja, ki ji je pisanje Kleopatrinega življenjepisa predstavljalo velik izziv. Ker kaj res novega v doslej zbranem gradivu ni bilo mogoče

izluščiti, se je osredotočila na revitalizacijo konteksta. Ob strani je pustila ves balast dejstev, samosvojih interpretacij, prirejenih in z bogato fantazijo okrepljenih spekulacij, umetniških videnj, mistifikacij, ki so o Kleopatri in njenem času nastajale skozi zgodovino. Ni skušala zapolnjevati številnih vrzeli, temveč jih je med seboj povezovala in s tem vzpostavila nove možnosti pogleda. Kleopatro tako vidimo in spoznamo v povsem drugačni luči, ne le kot usodno in preračunljivo zapeljivko, temveč tudi kot močno,

inteligentno, podjetno, pa tudi prebrisanu vladarico, ki je znala uporabiti svojo moč, bogastvo in spol. Schiffova v knjigi izjemno tekoče, razumljivo in predvsem z veliko znanja in mojstrskim pripovedovanjem večše prepleta in umešča Kleopatrino osebno zgodbo v zgodovinski čas. Prepričljivo ji uspe podati dognana zgodovinska dejstva in jih ovrednotiti, a tudi opozoriti na številne mite in legende, ki so o Kleopatri nastajali skozi stoletja in so zgolj in le plod človeške domišljije. Navdihujoče.

STROKA

JESS McCLOSKEY

SLASTNA DARILA: MOJSTROVINE IZ DOMAČE KUHINJE: [PRALINEJI, PIŠKOTI, MARMELADE, NAMAZI, OLJA, OMAKE IN ŠE KAJ]

Ko prevladujejo formalni, površni, skorajda sterilni odnosi med ljudmi, je osebno, lastno, s posebno pozornostjo ustvarjeno in lepo aranžirano darilo toliko bolj cenjeno, saj izkazuje toplino in pozornost darovalca. Ljudje so ponovno začeli odkrivati, obujati privlačnost, zabavnost in sproščujočo ustvarjalnost tradicionalne kulinarike in ročnih spretnosti ter svoje male mojstrovine tudi podarjati. Ker pravih zamisli včasih enostavno ni od nikoder, ni napačno imeti dobre knjige, v kateri se hitro najdejo simpatične ideje za pripravo ne le okusnih, pač pa tudi za oko

čudovitih dobrot. Knjiga Slastna darila je že ena takih. Lepo oblikovana, pregledno zasnovana in opremljena s kvalitetnimi fotografijami je izvrsten vir ustvarjalnega navdiha. Recepti za nastanek malih umetnij ne zahtevajo veliko kulinaričnega znanja, zgolj dobro voljo in kanček truda. Odlikuje jih hitra in preprosta priprava ter bogastvo arom in okusa. Razumljivi napotki korak za korakom vodijo potek dela, tako da je skrb za morebitni neuspeh povsem odveč. Za res lično podobo bodočega darilca knjigo zaključujejo tudi predlogi za izdelavo darilne embalaže. Gre za praktičen priročnik, bogat z idejami; služi naj kot spodbuda, vir navdiha za ustvarjanje okusnih in zapeljivih dobrot iz domače kuhinje.

Foto: Nicolas Sautet

Maja Gregorič

MOZAIK JUBILEJNIH GLASBENIH ODMEVOV

NOCOJ PA, OH, NOCOJ – PISANI DESETLETNI JUBILEJ DUA MIR Z GOSTI V POLNI DVORANI NARODNEGA DOMA V LOGATCU.

Pred desetimi leti sta se Marija (Rupnik) in Irena (Lukan) z Medvedjega Brda znašli s kitaro na Gregorjevem sejmu v Logatcu s skupino Ta stari Medvejci, ki so privabljali sejmarje z razstavo velikonočnih pogrinjkov; in obiskovalcem v zadovoljstvo sta prepevali domače pesmi kar tako. In kar tako je petje steklo in se uveljavljalo vse bolj in bolj: kot vse bolj prepoznavni Duo MIR (altistka Marija in sopranistka Irena) s priložnostnimi nastopi, s koncerti v domačem okolju, z gostovanji po Sloveniji in tudi zunaj meja pa tudi z zgoščenko pred dvema letoma (naslednja zgoščenka se obeta naslednje leto).

In tako se je nateklo celo pevsko desetletje, ki ga je Duo MIR 14. februarja letos počastil z jubilejnim koncertom v polni dvorani Narodnega doma v Logatcu. Mična Maja Filipič, sicer imenitna novinarka Radia Odmev s Cerknega, je spretno in privlačno vodila nastopajoče in z njimi nevsiljivo kramljala skoz bogat glasbeni spored. Tega je načel jubilarant – Duo MIR, natančneje TRIO, saj je z moško barvo pomagal tolažiti žensko hrepenenje po upajočem preživetju v sedmerih kratkih letih, ko se bo najdražji vrnil, o čemer je govorila uvodna pesem Nocoj pa, oh, nocoj, ki je sicer veljala tudi za geslo jubilejnega koncerta. Da ljudska pesem ne bi ostala na sivem obrobju pozabe, prav tej pesmi posveča Duo MIR največjo pozornost. Tako so uvodoma zadonele ljudske Sinoč' je bil ukraden rožmarin, Sirota, Pastirica in Studenček. Nadalje sta s svojim nastopom počastila jubilej gosta: ženska pevska skupina Vedrina iz Idrije z zborovodjo Ireno Pavšič in instrumentalno

pevski ansambel Ugib iz Loške doline. Medtem ko so dekleta temperamentno izpela Pod krošnjo starega bora (Čuki), špansko Eres tu (Carlos Calderon) ter Pridi, dala ti bom cvet (Velkavrh-Sepe) – škoda, da pevke niso tvegale troglasja! – se je instrumentalni trio Ugib z glasovno obdarjenim pevcem in odličnim harmonikarjem spopadel s Slakovim Čebelarjem, Miheličevim Ribn'čanom in s skladbo Fantov z vseh vetrov Ti nisi taka. Kajpak, muzikantje so izzvali huronsko ploskajoče skandiranje, pripevanje in juckanje iz avditorija. Smisel za iskriv humor sta pevki Dua MIR prikazali s skečem, ki je dodobra nasmejal gledalstvo. Kaj da ne: zdrahe in sprave med njim in njo so vselej hvaležno zrcalo, ki razkazuje človeško nečimrnost v vsej njeni nebodijetrea.

V sklepnem delu, v katerem je bilo prostora tudi za čestitke (župan Berto Menard, gostujoča Vedrina in družinska pozornost) sta jubilarntki odpeli še dvoje lastnih skladb: Medvejska in Najine noči, za katerima so se zvrstile še Avsenikova Čez zelene trate, Čukov Liter vode in en poljub, Ipavčevo Iz stolpa in Šimek-Grossovo Ružo crvena. – Vsi nastopajoči pa so se združili v venčku slovenskih narodnih. Ob poslušanju koncertnega programa jubilarntk sem bil posebej vesel ljudskega izbora, ki sta ga pevki izpeli glasovno uravnoreženo, z občutno dinamiko, intonančno natančnostjo in z jasno dikcijo. Skratka, bil je lep večer žlahtnega prepevanja z vmesnimi instrumentalnimi vložki.

Marcel Štefancič

Desetletni Duo MIR –levo Marija, desno Irena.

KO TI GRE NEŽA POD KOŽO ....

KOZERIJA OB LITERARNEM VEČERU Z NEŽO MAURER IN ZELENIMI OBLAKI

Vsekakor si štejem v čast, da prijateljujem s Čirom, to se pravi s Cirilom Zlobcem, ki mi ne le dovoli, da ga tikam, ampak ga zanima tudi moje mnenje o kaki stvari, ne le poeziji. In da sem dobro poznal in se pogovarjal o njegovi in ruski poetiki s Tonetom Pavčkom. In da sem še kot študent bil večkrat na obisku pri Janezu Menartu, ki je delal skupaj z mojim očetom v Zora filmu, ko so pripravljali lutkovne filme, skupaj s pionirjem te umetnosti, Sašom Dobrilom. In da Vando Šega zanima moje mnenje, posebej ko sem pred leti pripravil TV oddajo o njej. In da z veseljem prisostvujem Zelenim oblakom, logaški beri literarnih ustvarjalcev, kot tudi tokrat, ko sem z njihovo pomočjo spoznal Nežo Maurer. In kot tolikokrat doslej, bil presenečen, prijetno vznemirjen in hvaležen za vznemirljiv petek. Dva dneva pred tem se je vse daljši dan izenačil z nočjo in dva dneva za tem smo zanalašč skrajšali noč še za eno uro. In še materinski dan je bil blizu. Vse to je zame poezija.

Nikoli si nisem želel pesniti, čeprav me je zaneslo v življenju na bregove ljubezni tudi s tako silo, da sem kar videval metriko in ritem, čutil slast in vznemirjenje ob glasbi in se predajal sanjarjenju v temni dvorani nekoč prijaznega kina kjerkoli že, samo ne

v Koloseju, kjer mi vse to razbije vonj po koruzi in razliti coca coli. Bil sem zadovoljen in zadovoljen hkrati in ker sem tudi študiral dve veliki svetovni književnosti, rusko in anglosaško, se mi je zdelo, da so vsi ti pesniki, kajpak skupaj z našimi in tudi zunaj omenjenega študijskega sveta, razkrili toliko skrivnosti in lepot, tako domiselno uporabili jezik in bili preroki tolikim katastrofam in dosežkom, da sem se sam počutil še manjši, skromnejši in se zato nisem hotel lotiti niti poskusa, da bi sam k temu svetu še kaj dodal. Čiro mi je nekoč dejal, da poezijo berejo najmanj od vse literature, a vsi jo cenijo najbolj. Seveda se vsi s tem ne boste strinjali, a pritrtili mi boste, da so se s poezijo »učili« skoraj vsi svetovni literati, čeprav je manjšina ostala stalno v njenih vodah. Priznam, da od vseh zvrsti literature poznam poezijo najslabše, a to ne pomeni, kot je dejal Čiro, da je ne cenim. Toliko več je novega, če jo slabo poznaš, je moja misel. Tako mi je bila »nova« tudi Neža Maurer, ki nas je vse v dvorani gornjelogaškega kulturnega doma nagovorila neposredno, iz dna duše. Gospa je v častitljivih letih, a tako mladostna v svojem nastopu, v svojem pogledu na življenje, ljubezen in trpljenje. Neposredna in izrazu, ko govori, skrivnostno predirljiva ko bere svojo poezijo. »Ljubezni imam vedno

dovolj, da jo razdajam«, je vzkliknila med pogovorom z Moniko Tavčar, ki nam je približala pesničino življenje v pogovoru z njo. Spomnili smo se, da je bila Maurerjeva Slovenka leta pred 4 leti, da živi v Škofji Loki, obdajajo jo hribi, ki jih ljubi in največ nam je povedala s svojo pesniško besedo, ko je brala svoje pesmi. Spet nova znanka, sem si sepnil, ko se je večer končal.

Seveda pa so se njej in nam v dvorani pred tem predstavili člani Literarnega društva Zeleni oblaki. Vsak po svoje je razdal svoj pogled na svet, nekateri z boleščjo, drugi s humorjem, tretji z ritmično prozo, četrti z ironijo. Ne morem naštetih vseh, dovolil si bom omeniti le eno mlado pesnico, ki me je ta večer navdušila: **Eva Razložnik**. Navidez boječa, s tihim glasom, a izstopajoča z videzom, barvnimi lasmi in širokimi očmi, ki kričijo v svet. Vsem ustvarjalcem hvala, tebi, Eva, pa posebej. K vsemu temu pa je svoj delež vznemirjenja dodal tudi imenitni kitarist **Janez Golob**, ki mu nista tuja ne Frank Martin ne Heitor Villa-Lobos. Povezovala je **Anja Sedej**, vzdušje je okreplil tudi kipar **Franc Godina**. Vem, ne bom pisal poezije.

KRAS

Foto: Kras

ZAPOJMO POMLADI 2012

Lepšega uvoda v pomladni čas, kot je pesem, ne bi mogli narediti. Zato je naslov za 44. območno revijo otroških in mladinskih pevskih zborov Zapojmo pomladi kar pravšnji. V sredo, 11. 4. 2012, na deževno popoldne, smo se ljubitelji prešerne otroške in mladinske pesmi zbrali v Narodnem domu v Logatcu, kjer je šest otroških in štirje mladinski zbori pokazalo letošnje bero znanja na področju zborovskega petja. V večini so to zbori, ki so del šolske dejavnosti. V dva dela je bila razdeljena revija, da so lahko obiskovalci izbirali, katerega dela se bodo udeležili. Tako je prireditev trajala kar dobri dve uri. Dvorana zaradi zasedenosti res ni pokala po šivih, predvsem v drugem delu ne, ker je nekatere obiskovalce zmotil nekoliko predolg odmor med prvim in drugim delom. Ta bi bil z nekoliko matematične spretnosti računanja minutaže lahko nekoliko krajši. To bi bilo dobro zaradi same koncentracije pevcev in tudi glede prevozov iz oddaljenejših krajev bi lahko nekoliko pridobili na času. Prireditev je bila tekmovalnega značaja, strokovna spremljevalka letos je bila gospa Sonja Kosesnik, ki je glasbena pedagoginja in zborovodkinja. Kariero je gradila na otroških in mladinskih zborih, zato ji tovrstnih izkušenj ne manjka. Izvajala je zborovodske delavnice, trenutno pa je sodelavka JSKD pri spremljanju in ocenjevanju.

Prvi so nastopili otroci Pevske pripravjalnice OŠ 8. talcev Logatec. V sklopu, poimenovanem Tri lisičje, so predstavili poskočne, vesele in nagajive pesmice Lisička je prav zvita zver Sedem lisičic in Anka. Sodeluje preko dvajset pevcev prvega razreda, veselje in pevsko pot pa jim pomaga utirati Marinka Istenič. Klavirsko spremljavo je ta večer večkrat v svoje roke prevzela mlada in uspešna glasbenica Janja Nagode. Mlade pevce pa je na kitari spremljal Nejc Pustovrh. Janja je nato spremljala še šest preostalih zborov. Med zbori, ki vestno in vsa leta sodelujejo na revijah, je prav gotovo OPZ OŠ Rovte, ki ga že kar precejšnjo vrsto let vodi Mari Loštrek Žizek. S svojim pretanjenim občutkom za otroške glasove in smelo izbranim repertoarjem zapusti viden pečat na reviji. Sklopu je nosil naslov Na Koroškem je dro lepo. Vrabčeva Jutranja, Dima Slame Pod koroškim nebom in Adamičeva priredba Izpraševalnica so bile njihov izbor za letos. Ocenjevalka ni skoparila s pohvalo. Marinka Istenič se je z OPZ 8. talcev predstavila še drugič. V seriji pod naslovom Od poletja do pomladi so se pevci predstavili z ljudsko Na planincih lušno biti, Vremšakovo Snežinke in s Habetovo April. Zbor je dopadljivo pospremil letne čase na njihovi vsakoletni vrteči se poti. Tako kot so letni časi različni, so tudi njihove izvedbe bile

Foto: Metka Bogataj

vesele, aprilsko razigrane in zimsko umirjene. Zborovodkinja Tanja Žagar vedno pripravi poskočni del revije. Tako je bilo tudi letos. S pevci OPZ Glasbene šole Logatec pripravila sklop z naslovom Veselo v pomlad. Razigrano in vseskozi v gibanju so zapeli ljudsko Sinička, Ebenovo Ples in Gregorčevo Burja gode kakor čmrlj. Pevci se lotijo vsega, od ljudskih, umetnih in zabavnih »komadov«. Pomladno prebujanje pa so poimenovali svoj del večera OPZ KUD Adoramus in njihova voditeljica Estera Stojko. Pravi, da že sedem let zvesto pripravljajo z zborom raznovrstna presenečenja ob pomembnih dnevih, kot so Miklavž, Materinski dan in podobno. Veselje je videti številne pevce. Zapeli so Rodgersovo Beli cvet, Krtovo priredbo ljudske Sijaj, sijaj, sončece in Kokolovo Pomladno kolo. Že kar nekajkrat nagrajeni in dodobra izpiljeni OPZ OŠ Tabor vključuje pevce od 2. do 5. razreda. Njihov splet pesmi je nosil zanimiv naslov TI-LA-SI. Zdravko Novak, njihov pevovodja, je izbral Bavdkovo Na planincih lušno biti, Feguševo Tula tu, ki je sicer zulujska ljudska in Kumarjevo Ti si fuč. Do potankosti dodelana izvedba je bila še kako všeč publiki. V drugem delu so prvi nastopili pevci in pevke MPZ OŠ Rovte. Tudi ta zbor vodi Zborovodkinja Estera Stojko, ki je ob pomoči Janje Nagode z zborom izvedla Vremšakovo priredbo ljudske Stu ljudi, ljudsko Pojte, pojte drobne ptice in zabavno tujo Estersovo skladbo Sing, sing. Uglaseno, estetsko pravilno in s posebej dobro dodelano izgovorjavo zadnje pesmi je zbor požel lep aplavz. Sklopu so dali naslov Poj na ves glas, kar so tudi upoštevali. Estera je takoj nato na oder prihitela še z MPZ-jem OŠ 8. talcev. Zbor ima enkrat tedensko vaje in si privoščijo tudi pevski tabor na Medvedjem Brdu. Glasba nas združuje,

so se naslovili, in zapeli ljudsko Fsi so venci beli, Kodaliyevo Vrtnarice in Rothenbergovo Z roko v roki za mir, ki nas nagovarja k miru med nami. Skupaj z zborom MPZ Tabor in pevovodjo Zdravkom Novakom sta sodelovala tudi pianist Miha Nagode in tolkalec Tine Vučko. Potujoča muzika so poimenovali svoj del nastopa. Tudi z barvami oblačil so ponazorili toplino njihovih pesmi. Aljaževo Triglav, Gruberjevo Dajte, dajte in Močnikovo priredbo Pavčkove pesmi Sonce so brezhibno izvedli in še enkrat več dokazali, kaj zmore ljubezen do petja in predvsem veliko vaje. Zadnji ta večer so bili na vrsti MPZ KUD Adoramus, ponovno z Estero Stojko. Izbrali so naslov Sonce in reka. Vremšakova priredba Lepa Anka Jerebova Sonce in reka ter znana Abbina Angeli živijo v priredbi Sabine Benedik so bili zadnja pevska poslastica letošnje pevske revije. Upanje in veselje, da so angeli zares še med nami, so pobožali za konec vse tiste, ki smo pevcem prisluhnili. Za spretno voditeljsko krmarjenje je tudi letos poskrbel že prekaljeni napovedovalec Nejc Škufca. Za konec gre pohvala vsem, ki se vsako leto potrudijo, da se pomlad začne prav s pesmijo. Kritični pa smo zopet lahko na res kar precej dotrajani Narodni dom. Sobe, kjer so pevci čakali na svoj nastop, so občutno premajhne in le na nekaj metrih se je moralo stiskati po skoraj ali celo še več kot štirideset pevcev. Tudi obnašanje je bilo letos kar dobro, če ne izzamemo nekaterih že kar nogometno navijaških vložkov, ki na take prireditve pač ne spadajo. A o tem kdaj drugič. Veseli smo, da lahko vidimo tako kvalitetne in delovne pevske podmladke. Le fantje bi lahko bili udeleženi v večjem številu. Ja, pevec je seveda lahko tudi fant.

Metka Bogataj

POEZIJA XXXXVIII

KNJIGA SE ZDI AVTORJU LEPA – ŠIVANA, DA NE BO KAR RAZPADLA.

Grajski nemir je vznemiril krog zbranih, ko se je bila drugega četrtega malo pred večerno sedmo uro porodila knjiga pesmi XXXXVIII. Pod Zelenimi oblaki so sedeli: On (Borut) v sredi, desno in levo Onadva (Anja in Tim).

Onadva (ki sta usmerjala radovednost nas vseh): Od kod pesem, zakaj, kako ...?

On: Vse je najprej v glavi, nato se premakne na papir, od tod pa v knjigo.

Onadva: Čemu naslov XXXXVIII?

On: Je v knjigi pač 48 pesmi, pa lokalci, ki vozi iz Ljubljane v Logatec, razkazuje številko 48; izvodov pa tudi je 48 – a ni to dovolj?

Onadva: Dovolj, kajpada, sicer bi bilo treba postreči nocojšnjemu avditoriju z več kot 48 pomarančami in prav s toliko več rogljički ... Ampak pesmi niso nastajale 48 let?

On: Jih imam še premalo – let ... So se pa nabirale v dobrem desetletju ... Rast skoz desetletje, a ... da bi postal vse boljši ... uril sem se v prostem teku mimo stalnih oblik ... oblika je spočetka nepomembna, bistvena je vsebina ... pa vračanje k začetkom s popravki.

Onadva: Zgledi vznemirjajo ...?

On: Ja, recimo, Byron pa Shelley, Blake, Jenko, Boris A. Novak; najbližji mi je bil Kosovel, ki

me je prevzel in potegnil vase.

Onadva: Kaj pa navdih?

On: Od vsepovsod. Sproži se domislek in naskoči ga navdih. V hipu. Znenada. S seboj nosim papir in svinčnik, da se ideje ne porazgube. Ko me useka kot strela, zapišem.

Onadva: Z rimo sta si na blizu in na daleč ...

On: Natanko tako: rima je ali pa je ni. Besedilo pač ni podrejeno rimi. Želim biti v službi poezije – orodje poezije. Zato moram duhovno temo objektivizirati, da dobi težo.

Onadva: In kako pridobi pesem težo?

On: Ja, duhovno temo je treba objektivizirati ...

Onadva: S katerimi vrednotami?

On: Temelji stabilnosti vrednot se mi kažejo v obstoju Boga. Tako so vse pesmi o Bogu – nobena pa ne čisto naravnost.

Onadva: Res je, pišeš pesmi s podtekstom.

On: Saj to je point. Samo tako lahko postane poezija neločljiva življenjska popotnica, da se potlej pokaže življenje kot stranski proizvod poezije.

Onadva: To je kul. Pa zaveza jeziku?

On: Kakor se priliči vsebini: jezikovna strogost pa odpustki narečju, slengu, latovščini in tudi angleščini, ki jo imam še posebej rad. A ni to kul?

Onadva: O, ja. Kaj nam pa poveš o občutkih ob novorojencu – ob tvojem prvencu?

Foto: Primož Sark

Pesnik Borut med branjem svoje najljubše pesmi Ocean sem.

On: Vesel sem bil nastajanja, pisanja, izbora, oblikovanja. Zdi se mi, da je knjiga lepa – trdo vezana, šivana, da ne bo kar razpadala.

Poslušalec (obenem fotograf dogajanja): Sem opazil, da je knjiga brez avtorja, brez avtorjevega imena, naključno, hote? Nerodno, a ne? Ko bi nekoč potres uničil Logatec in bi se le ohranil kak izvod, kako bi vedeli, da je to zbirko pesmi napisal Borut Petkovšek?

On: Avtor preprosto ni potreben, pomen je v poeziji.

Ona (obenem predsednica Zelenih oblakov): Dragi Borut, nocoj je večer posebno poseben; sploh se nam rade dogajajo čarobnosti. Očaral si nas, presenetil in šokiral s prijetnostmi in razsežnostmi, ki rodijo poeta brez ega. Angeli naj ti pridejo v pomoč. Vsebinsko vznemirljivo, zanimivo opremljeno knjigo pesmi bo treba še brati in prebirati. Tudi spremno besedo, ki jo je spesnil Tim.

Marcel Štefancič

TUDI ZA POPOTNICO NA NAŠO PESEM

KONCERTINO JE ZAOBJEL PETJE ADORAMUSOVIH ZBOROV.

Na belo nedeljo je Adoramus docela napolnil dvorano sv. Jožefa v medgeneracijskem domu v Logatcu. Poslušalstvo je želelo prisluhniti otroškemu, mladinskemu in odraslemu zborovskemu sporočilu. In sporočilom je veljalo prisluhniti!

Otroški zbor je pod elegantno-vzneseno zborovodsko roko Estere Grdadolnik Stojko ob klavirski spremljavi Janje Nagode zapel ljudsko Sijaj, sijaj sončece v priredbi Krta Dominika, Kokolovo Pomladno kolo in Beli cvet v priredbi Jake Jerine. Vzpodbudno: v zboru smo našli devetero dečkov (!). – Pod roko taiste zborovodje je mladinski zbor odpel Lepo Anko v priredbi Sama Vremšaka, Jerebovo Sonce in reka ter že skoraj udomačeno popevko Angeli živijo znamenitih švedskih estradnikov ABBA v priredbi Sabine Benedik. Oba zbora sta tako prepričljivo lepo opravila

reprizo z letošnje pevske revije.

Mešani zbor Adoramus (dobitnik številnih prestižnih priznanj in nagrad), ki se je na velikonočni ponedeljek s tekmovalnim programom za Našo pesem v Mariboru predstavil že v postojnskem avditoriju, je to pot izmuziciral – žal, v akustično ne najprikladnejšem prostoru – spored štirih tekmovalnih pesmi, da je dih zastajal pred interpretacijo glasbenih elementov v vseh tančinah, kakor jih premore ta zbor s svojim resnično virtuoznim dirigentom Marjanom Grdadolnikom. Zvrstile so se skladbe: O salutaris Hostia Jakoba Gallusa, ljudska Šurka je tisa v priredbi Mojce Prus, Agnus Dei italijanskega skladatelja Micheleja Josia (prijatelja logaških glasbenikov, ki je pred leti organiziral gostovanje simfoničnega orkestra logaške Glasbene šole v Rimu – sicer živi in dela tudi v Sloveniji) ter Tadeja Vulca Cantate Domino. Zbor je

svoj tekmovalni program predstavil tako, da je izpričal zanesljivo visoko zborovsko raven, ki bo nedvomno prepričala še tako zahtevno mednarodno žirijo v Mariboru. Med zapetimi skladbami pa velja še posebej opozoriti na silnost izvedbe Agnus Dei; med gromkim in dolgim aplavzom se je poslušalcem predstavil tudi skladatelj Josia, ki ni skrival navdušenja nad izvedbo svoje skladbe. – Skratka, čudovita popotnica na tekmovalje 21. aprila letos.

Koncertino pa je sklenil svoje glasbeno sporočilo s skupnim nastopom vseh treh zborov, ki so pod dirigentsko roko Estere in ob ritmični spremljavi navdušujoče prepevali troje skladb ritmično duhovne glasbe. – Še dolgo je odzvanjala čarobnost glasbenega večera v duši, kjer je z vso odrešenjskostjo še posebej kipel Agnus Dei.

Marcel Štefancič

DRUŠTVO LIKOVNIKOV LOGATEC – LETOS ŽE TRI RAZSTAVE

Letošnje leto je Društvo likovnikov Logatec organiziralo že tri razstave v prostorih večnamenske dvorane Osnovne šole 8 talcev, ki se ji je prijelo ime Steklana galerija. Uvodoma nekaj besed o tem, kdo je »kriv« za spremembo namembnosti teh prostorov, kajti po prvotnih načrtih je bil tam predviden bife. Ravnateljica Metka Rupnik je skupaj z Alenko Gorza in Nevenko Malavašič prišla k predsedniku Društva likovnikov Francu Godini z idejo, da bi se prostori lahko preuredili v prostor za razstave, ki je ponudbo z veseljem sprejel in tudi prvi razstavljal. To je bilo leta 2003, od takrat se je zvrstilo že 81 razstav, razstavljenih del pa je bilo prek 1600. Poleg članov Logaškega društva je tam razstavljala vrsta umetnikov, med drugim tudi France Slana, Marjan Tršar, Veljko Toman, Janez Kovačič ... O Društvu še to, da je med drugim organiziralo tudi dobrodelne akcije, že osmo leto pa vsako leto

v času občinskega praznika organizira likovno srečanje Ex-tempore Logatec.

Nekaj besed o letošnjih razstavah. Rus Jurij Kravcov je razstavljal v februarju. Prikazal je dva motivna sklopa: figuro ženske in »natura morta«. Otvoritev je imela »ruski pridih«, saj smo lahko slišali melodijo iz filma Dr. Živago, Franc Godina pa je v ruščini recitiral pesem o pomladi.

V marcu sta razstavljali naši članici akvarelistki Tea Širca in Ljubica Krivec. Kot je omenila »naša« likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn, slika Tea Širca predvsem tihožitja, v katerih doživi svoj intimni ustvarjalni trenutek, kar doseže s posebno osvetlitvijo in z dodajanjem cvetlic ter drugih drobnih elementov. Ljubica Krivec pa je predstavila akvarele, ubrane na krajinsko tematiko, ki je ne odslikava kot verno podobo, ampak jo zabiše, kar doseže s prelivanji, pretakanjem in prehajanjem barv.

Konec aprila pa so se predstavili člani likovnega društva Cinober iz Idrije. Kot je dejal predsednik društva Nande Rupnik: »Tako kakor je svet raznolik in tako različni, kot smo ljudje in vloge, ki jih v življenju opravljamo, tako pestra je po barvitostih, tehnikah, motivi in dovršenosti paleta predstavljenih del, s katerimi se vam predstavlja deset trenutno najplodovitejših ljubiteljskih ustvarjalcev iz Idrije.«

Naj končam z mislijo predsednika Mednarodnega društva likovnikov Logatec Franca Godine: »Kot za druge dejavnosti, bo tudi za kulturo letos manj sredstev, likovniki pa se bomo kljub temu trudili, da bodo naše razstave na vedno višjem nivoju. Seveda pa še vedno pričakujemo, da se bo, ko bodo gospodarske razmere ugodnejše, našel prostor za naše razstave v obnovljenem Narodnem domu.«

Brane Pevec

Foto: Brane Pevec

S KOLOM ZABITO IN SMOLO ZALITO

Foto: Kras

Po spomladanskem čiščenju narave in s tem tudi Slovenije, sta še na voljo dve kalški vili, ki že vrsto let krasita ovinek na začetku Kalc.

Kras

Foto: Nicolas Sautet

Vozniki, pozor! Ko se peljete od Žibrš proti Gornjemu Logatcu, preverite stanje vašega akumulatorja. Če je stanje slabo (angleško 'low battery'), potem lahko pot nadaljujete. mag. Neža Perko

KULINARIKA

RECEPTI

Kislo zelje in stročji fižol sta zelenjavi, bogati z vlakninami, minerali in vitamini, zato sta več kot primerni za pripravo polnovredne hrane. Njuna prednost je tudi v tem, da sta na razpolago praktično v vseh letnih časih.

ŠTRUKELJ IZ KISLEGA ZELJA

Potrebujemo ½ kg kislega zelja, 4 liste vlečenega testa, 4 žlice olja, 4 dag slanine, 1 klobaso, 1 čebulo, 2 krompirja, 1 žlico paradižnikove mezge, 1 dl belega vina, česen, mletu kumino, poper, sol, 1 žličko Vegete. Čas priprave: ½ ure, čas pečenja: 40 min.

Drobno narezano slanino prepražimo na olju, dodamo na lističe narezano čebulo, na kolesca zrezano klobaso, čez nekaj minut pa še zelje, Vegeto, paradižnik, kumino, česen in belo vino. Dušimo, dokler se zelje ne zmečka. Posebej na olju oprazimo na kocke narezan krompir, ki ga dodamo dušenemu zelju. Na vsak list testa porazdelimo četrtino nadeva in zvijemo v štrukelj. Pečemo v pomaščinem pekaču pri 200° C, približno ½ ure. Pečen štrukelj prelijemo z vodo (1,5 - 2 dl), v katero vmešamo malo olja (glej nasvet spodaj) ter soli, ter ponovno pečemo približno 10 min. Po končani peki pekač pokrijemo s prtičem, da postane skorjica mehka in voljna.

ZREZKI S STROČJIM FIŽOLOM

Potrebujemo 3 telečje ali goveje zrezke, ½ kg stročjega fižola (lahko zamrznjenega), kisló smetano ali jogurt, čebulo, česen, sol. Čas priprave: 10 min, čas dušenja ½ ure ali dlje, odvisno od vrste mesa.

Zrezke potolčemo in posolimo. Na hitro jih na obeh straneh popečemo v vroči maščobi, nato jih poberemo iz posode. V maščobo stresemo narezano čebulo in česen in pražimo, da čebula zarumeni. Dodamo stročji fižol, nanj položimo zrezke. Počasi v majhnih količinah dolivamo vodo ali jušno osnovo in dušimo do mehkega. Po potrebi dosolimo. Vmešamo kisló smetano (4 žlice) ali jogurt in vse skupaj še kratek čas dušimo.

Nasvet: Kjer se le da, priškrtnimo pri uporabi maščobe. Pekača ne mastimo, pač pa ga obložimo s papirjem za peko, kisló smetano ali olje pa nadomestimo z jogurtom ali mlekom z nizko vsebnostjo maščob.

Ir14n

NAPOVEDNIK DOGODKOV ZA JUNIJ - JULIJ

PREDAVANJA IN DELAVNICE

- 8. maj 2012 ob 19.00. uri
Predstavev knjige Zid molka in predavanje o demenci
Narodni dom Logatec
Info: Knjižnica Logatec, 01 7541 722
  - 10. maj 2012 ob 19.00. uri
Predstavev Poezije 99, ob spremljavi Adija Smolarja
Narodni dom Logatec
Info: Knjižnica Logatec, 01 7541 722
  - 15. maj ob 19.30. uri
Predstavev knjige Kozlovska sodba v Višnji gori z ilustracijami Tanje Pina Škufce
Knjižnica Logatec
Info: Knjižnica Logatec, 01 7541 722
  - 24. maj 2012 ob 18.00. uri
Zaključek pravljičnih uric z lutkovno predstavo za otroke
Krajevna knjižnica Rovte
Info: Knjižnica Logatec, 01 7541 722
  - 26. maj 2012 od 8.30. do 12.30. ure
Dan Knjižnice Logatec z bukvarno in ustvarjalnimi delavnicami za otroke
ploščad pred Knjižnico Logatec
Info: Knjižnica Logatec, 01 7541 722
  - 29. maj 2012 ob 19.00. uri
Predstavev knjig in predavanje Emilije Pavlič o kuhanju za otroke
Krajevna knjižnica Rovte
Info: Knjižnica Logatec, 01 7541 722
- V tednu vseživljenjskega učenja **brezplačne prireditve** pod okvirom Andragoškega centra Slovenija in v organizaciji jezikovne šole MINU, Knjižnice Logatec in Zavoda Oziris. Obvezna predhodna najava na tel. 070/415 023. Več o projektu na <http://tvu.acs.si/predstavitev/>
- 14. maj 2012 od 17.00. do 18.30. ure
Predstavljanje in vljudnostne fraze v angleškem jeziku
MINU, jezikovni - ustvarjalni studio, Tržaška 19a, Logatec (št. udeležencev: 8)
  - 15. maj 2012 od 9.30. do 11.00. ure
Ustvarjalna delavnica - servietna tehnika
MINU, jezikovni - ustvarjalni studio, Tržaška 19a, Logatec (št. udeležencev: 10)
  - 16. maj 2012 od 9.00. do 12.00. ure
Osnove dela z računalnikom (namizje, slikar, shranjevanje)
Zavod OZIRIS, Tržaška 27a, Logatec (št. udeležencev: 6)
  - 17. maj 2012 od 8.00. do 16.00. ure
Podpora odločanju v MS Excelu
Zavod OZIRIS, Tržaška 27a, Logatec (št. udeležencev: 6)
  - 18. maj 2012 od 10.00. do 12.00. ure
Internet
Zavod OZIRIS, Tržaška 27a, Logatec (št. udeležencev: 6)
  - 21. maj 2012 od 9.30 do 11.00. ure
Ustvarjalna delavnica - servietna tehnika
MINU, jezikovni - ustvarjalni studio, Tržaška 19a, Logatec (št. udeležencev: 10)
  - 22. maj 2012 od 17.00. do 18.30. ure
Predstavljanje in vljudnostne fraze v nemškem jeziku
MINU, jezikovni - ustvarjalni studio, Tržaška 19a, Logatec (št. udeležencev: 8)
  - 23. maj 2012 od 19.00 do 20.30. ure
Predstavljanje in vljudnostne fraze v angleškem jeziku
MINU, jezikovni - ustvarjalni studio, Tržaška 19a, Logatec (št. udeležencev: 8)
  - 24. maj 2012 od 17.00. do 8.30. ure
Predstavljanje in vljudnostne fraze v italijanskem jeziku
MINU, jezikovni - ustvarjalni studio, Tržaška 19a, Logatec (št. udeležencev: 8)
  - 25. maj 2012 od 10.00. do 12.00. ure
E-pošta
Zavod OZIRIS, Tržaška 27a, Logatec (št. udeležencev: 6)
  - 28. maj 2012 od 9.30 do 11.00. ure
Ustvarjalna delavnica - izdelava unikatnega nakita
MINU, jezikovni - ustvarjalni studio, Tržaška 19a, Logatec (št. udeležencev: 10)
  - 29. maj 2012 od 8.00 do 16.00. ure
Zbirka podatkov v podjetju (MS Access)
Zavod OZIRIS, Tržaška 27a, Logatec (št. udeležencev: 6)
  - 30. maj 2012 od 9.00. do 12.00. ure
Seminar Spletna trgovina - kaj potrebujem?
Zavod OZIRIS, Tržaška 27a, Logatec (št. udeležencev: 6)
  - 31. maj 2012 od 19.00. do 20.30. ure
Predstavljanje in vljudnostne fraze v nemškem jeziku
MINU, jezikovni - ustvarjalni studio, Tržaška 19a, Logatec (št. udeležencev: 8)
  - 4. junij 2012 od 15.00. do 18.00. ure
Osnove dela z računalnikom (namizje, Slikar, shranjevanje)
Zavod OZIRIS, Tržaška 27a, Logatec (št. udeležencev: 6)
  - 6. junij 2012 od 9.00. do 12.00. ure
Spajanje dokumentov (MS Word)
Zavod OZIRIS, Tržaška 27a, Logatec (št. udeležencev: 6)
  - 7. junij 2012 od 18.00 do 20.15. ure
E-korespondenca v angleščini (e-mail + skype)
Zavod OZIRIS, Tržaška 27a, Logatec (št. udeležencev: 6)

GLEDALIŠČE

- 17. maj, ob 19. uri v KS Tabor:
Predstavitve dela dramskih skupin v sezoni 2011/2012
Ogledali si boste lahko tri predstave, ki jih bodo zaigrale tri dramske skupine
- 26. maj, ob 18. uri v KS Tabor:
Zaključni koncert zborov OŠ Tabor

KONCERTI

- 26. maj 2012, Grajski park v Gorenjem Logatcu
Majski koncert
nastopajoči: mlade in še neuvveljavljene skupine + Dan D organizator in info o prireditvi: Klub logaških študentov
- Od nedelje, 20. maja, do sobote, 26. maja: 12. Logaški pomladni festival »VERIS 2012«: <http://www.gslogatec.si>:
- 20. maj 2012, ob 20.00. uri:
Koncert na trgu pred cerkvijo sv. Nikolaja
Simfonični orkester, solisti in komorne skupine GŠ Logatec
- 22. maj 2012, ob 18.00. uri:
Ana Rus – klavirski recital v dvorani Glasbene šole Logatec
- 22. maj 2012, ob 20.00. uri:
koncert v cerkvi sv. Nikolaja
Klemen Karlin- orgle, Marta Močnik – sopran in Mirko Orlač - pozavna
- 23. maj 2012, ob 18.00. uri:
recital v dvorani Glasbene šole Logatec
Duo Claripiano (Dušan Sodja - klarinet, Tatjana Kaučič - klavir)
- 23. maj 2012, ob 20.00. uri:
koncert v cerkvi sv. Nikolaja
Slovenski citrarski kvartet
- 24. maj 2012, ob 18.00. uri:
Dvorana Glasbene šole Logatec
Pravljичno popoldne z Miro Voglar
- 24. maj 2012, ob 20.00. uri:
koncert v cerkvi sv. Nikolaja
Vokalna skupina Radost Godovič
- 25. maj 2012, ob 18.00. uri:
- 26. maj 2012, Grajski park v Gorenjem Logatcu
recital v dvorani Glasbene šole Logatec
Klavirski trio (Monika Skalar – violina, Stane Demšar - violončelo in Klemen Golner – klavir)
- 25. maj 2012, ob 20.00
Koncert na trgu pred cerkvijo sv. Nikolaja
Aleksandra Čermelj jazz kvintet
- 26. maj 2012, 9.00.–10.00. ure:
Dvorana Glasbene šole Logatec (za delavnico je potrebna predhodna prijava!)
Plesna delavnica za rosno mlade (5–9 let)
- 26. maj 2012, ob 20.00. uri:
Koncert na trgu pred cerkvijo sv. Nikolaja
Orkester Saksofonija
- Na delavnice se prijavite elektronsko ali osebno v Glasbeni šoli Logatec. Z abonmajske karto lahko obiščete vse festivalske prireditve. Cena za odrasle je 15 EUR, za študente, dijake in učence je 5 EUR. Cena za posamezen koncert je 3 EUR. Organizacija: Glasbena šola Logatec, Notranjska cesta 4, Logatec, <http://www.gslogatec.si>; Prijave za delavnice na email: gslogatec@gslogatec.si
- 12. maj 2012 ob 19.00. uri
Jubilejni koncert Obrtniškega MePZ Notranjska s predstavitvijo nove zgoščenke
Narodni dom Logatec, Tržaška 44
Organizator: JSKD, OI Logatec
- 18. maj 2012 ob 19.00. uri
Ko zapojejo spomladi, 44. območna revija odraslih pevskih zasedb občine Logatec Nastopajo: Oktet Pa kolkr tolk – KD Drevored, Moški PZ Teum Adora - KUD Adoramus, Logaški oktet, Ženski PZ Društva invalidov in upokojencev, MePZ Pevskega društva Logatec, Obrtniški MePZ Notranjska in Mepz KUD Adoramus. Narodni dom Logatec, Tržaška 44 Organizator: JSKD, OI Logatec

ŠPORT

- 27. maj 2012 ob 8. 45. uri:
Pohod po Logatcu
Organizator: PD Logatec
Zbor: Kljukec, Dolenji Logatec
- 3. junij 2012 od 9.00. do 17.00. ure
3D lokostrelsko tekmovanje, Center za zaščito in reševanje, Blekova vas. Tekmovalci streljajo na 40 tarč v obliki živali, ki so razporejene po gozdu. Rezultati tekme štejejo za 3D pokal
- 9. junij 2012 od 9.00. do 17.00. ure
FITA lokostrelska tekma na 70 m, nogometni stadion na Sekirici
Rezultati tekme štejejo za FITA pokal
- **Tečaj rolanja za otroke od 4. do 15. leta**
ponedeljek, sredi petek, od 17. do 18. ure
igrišče pred Narodnim domom v Logatcu
8-urni tečaj v maju (začetek 7. 5. 2012),
8-urni tečaj v juniju (začetek 4. 6. 2012),
16-urni tečaj v maju in juniju (začetek 7. 5. 2012),
Organizator in info: Športno društvo Koš, 040 453 993 (Tadej)

SLOVENIJA, MOJA DOMOVINA

ŽLAHTNO BESEDOVANJE O OSAMOSVOJITVENIH PRIZADEVANJIH, O NAŠEM ODNOSU DO SLOVENIJE – NAŠE DOMOVINE ... DOMOLJUBJE, KAJ TO JE?

Večer zadnjega letošnjega aprilskega četrtka je privabil v dvorano sv. Jožefa v medgeneracijskem domu komaj pregledno mnoštvo poslušalcev, ki so si želeli srečanja z dr. Rosvito Pesek, cenjeno novinarko, ki ji lahko sledimo prek TV ekranov, kjer suvereno, pronicljivo in preudarno vodi informativne Odmeve. Mnogokdo pa bržčas поблиže pozna tudi kompetentno napisano knjigo Osamosvojitve Slovenije, ki je izšla leta 2007; delo temelji na disertaciji, s katero je Rosvita doktorirala leta 2006.

In tistega večera je Rosvita Pesek namenila svoje predavanje Sloveniji, naši Sloveniji – naši državi – naši domovini, ki ni več domovina v ožjem pomenu, kot so nas včasih učili in nam obenem dopovedovali, da je naša širša domovina Jugoslavija. Vendar Jugoslavije ni bilo mogoče čutiti kot domovino; bila je sprva versajska-karadjordjevska, kasneje pa avnojska-socialistična Jugoslavija s komunistično partijo na čelu in nič več. Želja po svoji domovini, po svoji državi, je bila tisočletni sen, ki smo ga izsanjali v resničnost pred 21. leti. Predavateljica je v kratkem navajala prizadevanja, ki so šla v prid osamosvojitvi Slovenije. Posebej je opozorila na pomen Jožeta Pučnika, ki mu gre med osamosvojitelji še prav posebej zaslužno mesto, saj je v Demosu (Demokratska opozicija Slovenije) veljal za najbolj nepopustljivega bojevnika za državo Slovenijo. Ob razglasitvi samostojnosti Slovenije je bil pred novinarji nedvoumen: »Jugoslavije ni več. Zdaj gre za Slovenijo!« In izbojevali smo si Slovenijo, tudi za ceno vojaškega spopada z jugoslovansko armado. In tega smo bili veseli. Navdušenja brez konca in kraja. Vsaj tako je kazalo. Prav kmalu pa se je Demos samorazpustil, padla je osamosvojiteljska Peterletova vlada, ki jo je skoraj za poldrugo desetletje prevzela libertarna oblast z miselnostjo, ki ni bila najbližja osamosvojiteljstvu. In kajpak, v libertarni miselnosti

tako ni bilo najmilejšega prostora za navduševanje nad osamosvojitvijo, za navduševanje nad domoljubjem, za navduševanje nad ljubeznijo do domovine. Slovenija – to že. Država Slovenija – ja, ampak s pogostim pristavkom 'držav'ca' – beri: nekaj majhnega, nepomemnljivega, skoraj ničevega ... In znenada se je kot povsem nepotrebna pokazala tudi domoljubna vzgoja. Kaj domoljubna vzgoja, že uporaba besede domovina je veljala za nekaj konservativnega, nazadnjaškega, na vsak način za nekaj nesodobnega, skratka, za nekaj, kar naj bi sodilo v neko odmaknjeno zaprašeno preteklost. In vendar domovino imamo. Eno samo domovino. Čisto našo domovino. In tej mora veljati naš ponos, naša vdanost in naša ljubezen, je svoje prepričanje naglašala gostja večera Rosvita Pesek ob posebnem pritrjevanju nekaterih poslušalcev, ki so pobesedovali o domoljubni samozavesti in o potrebi po domoljubni vzgoji in domoljubni zavzetosti.

Gospod župnik Janez se je ob koncu zahvalil gostji za domoljubne vzpodbude s knjigo Pod oboki sv. Nikolaja. Predavateljica pa je gospodu župniku v zahvalo za povabilo podarila svojo knjigo Osamosvojitve Slovenije; prisotnemu poslancu iz časa osamosvajanja Slovenije pa je poklonila svojo drugo knjigo Skupščinski koraki k samostojni državi. Bučen aplavz je potrjeval zadovoljstvo in hvaležnost predavateljici, ki je s svojim nevsiljivim, a iskrenim nastopom izpričevala neobhodnost domoljubja – širokosrčne ljubezni do naše domovine Slovenije in do simbolov (zastava, grb), ki jo predstavljajo doma in po svetu.

P.s. Tistega večera sem se bil domislil revije Domoljub, ki je izhajala v moji rosi mladosti in je govorila o domovini ter nam privzgjajala ljubezen do domovine. Bog ve, ali bi bil tak Domoljub dan današnji odveč.

Marcel Štefančič

Foto: Anže Mihevc

Rosvita Pesek je navdušeno govorila o domoljubju.

KLUB EVROPSKIH ŽENSK

POGOVARJALI SMO SE Z ŽANETO STATEVSKO.

Nedaleč od upravnega centra Logatec ima svoj sedež organizacija s precej nenavadnim imenom: Klub evropskih žensk. Gre za prostovoljno, samostojno, nepridobitno in neprofitno združenje žensk, ki delujejo na vseh področjih poslovnega, kulturnega, umetniškega, znanstvenega ustvarjanja in soustvarjanja v Sloveniji in v evropskem prostoru. Pogovarjali smo se z njegovo predsednico in ustanoviteljico, Žaneto Statevsko.

Gospa Statevska, pozdravljeni. Kako ste izbrali ime združenja/zakaj »evropskih žensk«?

Ja, kot ste sami omenili, je Klub evropskih žensk neprofitno društvo, ki ima glavni namen povezovati ženske tako v Logatcu kot v ostalih občinah in sosednjih državah. Kluba nismo želeli dati imena Klub logaških žensk, saj menim, da društvo s podobnim imenom v tem prostoru že obstaja. S tem nazivom smo želeli predvsem poudariti, da smo usmerjeni navzven, torej, želimo povezovati ženske, ne glede na to, ali so s Finske, iz Albanije ali od kod drugod.

Na spletnih straneh Kluba je mogoče videti,

da ste dejavni na mnogo področjih, pa vendar; ali obstaja področje, za katerega bi lahko rekli, da je vaše primarno področje delovanja?

Ja, primarno področje je vsekakor področje osebne rasti oziroma razumevanja samega sebe. Razmišljamo namreč tako, da je najbolj pomembno razumeti samega sebe takšnega, kot si, šele potem lahko daješ ljubezen in spoštuješ tudi ostale ljudi. Največja uganka smo ženske same, saj imamo vsak dan več različnih vlog. Poleg tega same sebe oviramo pri doseganju različnih ciljev; bodisi se izgovarjamo, da nimamo časa, bodisi nam kaj prepreči služba ali družinske zadeve ... nekako smo s temi ovirami na istem mestu. Mi smo želeli poudariti pomen osebne rasti oziroma tega, kako ženska lahko napreduje. Sama imam mnogo sodelavk, ki so si zadale nov cilj, tj. doseganja novega strokovnega izobraževanja. Drug primer je na primer, ko je eni od sodelavk umrl partner in je morala svoje življenje postaviti na neko novo raven. Kolikor mi čas dopušča, si zabeležim kak dogodek, čustvo, pozneje pa na to lahko pogledam bolj objektivno. Gre za to, da se bolj odpreš samemu sebi, analiziraš svoje odnose z drugimi. Na temo osebne rasti pripravljamo delavnico o pisanju osebnega dnevnika, in sicer bo v Logatcu 9. maja 2012. Brezplačno udeležbo bomo zagotovili brezposelnim osebam iz logaške občine.

Kako vidite vlogo Kluba v današnji, sodobni družbi na področju vzgoje otrok?

Predvsem želimo organizirati dogodke na temo sodelovanja med starši in otroki, nenasilne komunikacije med otroki. Na to temo smo se povezali z znanim predavateljem, ki je bil leta 2007 izbran za slovenskega predavatelja leta, tj. mag. Robert Kržišnik. On je prvi certificirani trener za nenasilno komunikacijo na celotnem področju nekdanje Jugoslavije. Jeseni 2012 bomo na to temo imeli seminar v Logatcu, na katerega bomo povabili tudi učence, da bodo sodelovali na seminarju. seminar je predviden na Osnovni šoli 8 talcev. Mag. Kržišnik ima dolgoletne izkušnje z mladostniki, z učenci, ki so tako ali drugače imeli težave v šoli.

Foto: Nicolas Sautet

Ukvarjate se tudi z medčloveškimi odnosi in srečnim partnerskim življenjem. Kakšno je sporočilo Kluba na teh dveh področjih?

To je zanimivo vprašanje. podpiramo kakršno koli dejavnost nesebične pomoči oziroma sodelovanja z drugimi.

Se pravi, da podpirate tudi prostovoljne akcije?

Tako je.

Ste kdaj že sodelovali s Slovensko filantropijo?

Ne še. Decembra lani smo se vpisali v register prostovoljskih organizacij, tako da se bomo postopoma začeli povezovati z ostalimi društvi.

Logatec ima precej ruralno okolje; zdi se precej nenavaden kraj za sedež Kluba evropskih žensk. Kako Logatec doživljate vi? Kaj je dobro, kaj slabo? Kaj bi lahko izboljšali?

Logatec je zame najlepše slovensko mesto. Nočem, da se to bere kot kakšna izjava ljubljanskega župana, gospoda Zorana Jankoviča. Ampak dejansko to mislim in čutim. Jaz sem v bistvu zaljubljena v to mesto. Veste, ko imaš natrpan urnik, zelo pomaga, če imaš le pet minut od doma naravo, gozd, kjer si lahko napolniš baterije. Meni to zelo pomaga. Samemu mestu Logatec sem posvetila tudi spletno stran, in sicer www.moj-logatec.si, ker želim na njej predstaviti in povezovati društva, podjetja in kulturne ustanove iz občine; to spletno mesto je namreč planirano kot portal. Na njem je objavljen tudi poziv kmetom za oddajo v najem svojih kmetijskih zemljišč nam, ki želimo začeti z ekološko pridelavo zelenjave. To je tudi želja našega Kluba, biti čimveč aktiven na področju doseganja samozadostnosti.

Ukvarjate se tudi z delovnopravnim varstvom žensk. Kako ženske poznajo zakonodajo s tega področja? Se pogosto srečujete s primeri njenega kršenja? Za katere primere gre?

Gre za področje, kjer še nismo naredili konkretnih analiz. Pogovarjamo se z ženskami, ki so na tak ali drugačen način imele težave, bodisi pri podpisu pogodbe ali pa v samem smislu neplačevanja prispevkov s strani delodajalca.

1. marca 2011 je Državni zbor RS sprejel Zakon o socialnem podjetništvu. Skupaj z Javno agencijo RS za podjetništvo in tuje investicije (JAPTI) ste v Jamskem dvorcu pri

Postojnski jami organizirali prvo konferenco o socialnem, humanem podjetništvu. Za kaj pravzaprav gre?

Šlo je za dvodnevno konferenco, ki se je odvijala junija 2011. Prvi dan smo imeli predavanja s strani znanih slovenskih profesorjev na tem področju. Imeli smo okroglo mizo, na kateri smo debatirali o vlogi ženske v socialnem podjetništvu. Drugi dan pa smo imeli predavatelje iz tujine, iz Italije in Švice, ki so predstavili svoje poglede na socialno podjetništvo ter izvedli kratko delavnico. Namreč, udeleženci so bili razdeljeni v pet skupin, vsaka pa je imela nalogo ustanoviti socialno podjetje, opredeliti njegove cilje, pridobiti sredstva.

Zdi se, da je šel zakon precej mimo javnosti, tj. javnost je še vedno slabo informirana o tem, kaj zakon ponuja. Mnogo ekonomistov in podjetnikov pa na ta model podjetništva še vedno gleda z nezaupanjem. Zakaj?

Zakon o socialnem podjetništvu v Sloveniji opredeljuje socialno podjetje kot podjetje, v katerem so zaposleni brezposelne osebe in osebe, starejše od 50 let, torej neke vrste ranljive skupine ljudi. V drugih državah v Evropi imajo sicer drugačne formulacije socialnega podjetništva. Če povzamem razmišljanje Muhammada Yunusa, ki je v bistvu ustanovitelj socialnega podjetništva in Nobelov nagrajenec leta 2006. On je posojal denar revnejšim vaščanom po zelo nizki obrestni meri in jim na ta način omogočil, da so ustanovili mikro podjetje. Po raziskavah je bilo ugotovljeno, da je 99 % teh vaščanov uspelo vrniti ta kredit. Februarja 2012 je slovensko Ministrstvo za delo, družino in socialne razmere objavilo razpis za razvoj in spodbujanje socialnega podjetništva, in sicer naj bi se projekti zaključili do leta 2015. Ko pogledaš razpisno dokumentacijo, lahko vidiš, da se mnoga društva, ustanovljena na novo, ali mlada društva, s.p.-ji ne morejo prijaviti na razpis, saj je zahteva razpisa na primer, da imajo na dan prijave vsaj enega zaposlenega. društva v glavnem delujejo na prostovoljni bazi. S.p.-ji niso finančno sposobni zalagati denar, ki ga potrebujejo za zagon projekta. Črpanje evropskih sredstev namreč poteka na ta način, da najprej zalagaš sredstva iz lastnega žepa, nato pa dobiš vračilo iz evropskih EU skladov po fazah projekta. V Sloveniji tudi ni mogoče dobiti kredita za ustanovitev mikro podjetja.

Foto: Nicolas Sautet

Začetnik oziroma pionir socialnega podjetništva je Muhammad Yunus, Nobelov nagrajenec za dajanje posebnih, t. i. mikro kreditov ljudem brez posesti v Bangladešu. Katere pa so možnosti za socialno podjetništvo v Sloveniji?

V zvezi z g. Yunusom želim povedati, da so na konferenci bili predavatelji, njegovi tesni sodelavci. Ena od predavateljic je tudi ustanoviteljica Social business centre. Iz Italije pa sta prišla ustanovitelja podobnega centra na tem področju. Glede Slovenije pa mislim, da je veliko priložnosti za socialno podjetništvo. Na primer na področju gostinstva; v Ljubljani že obstaja gostilna, ki zaposluje osebe, ki so imele kot mladostniki težave – tudi ti spadajo v ranljivo ciljno skupino; možnosti je veliko; pomembno je izbrati določeno panogo, izdelati načrt proizvodnje in prodaje, saj se pri društvi, ki se s tem začenjajo ukvarjati, zatakne pri prodaji.

Lahko našim bralcem za konec daste kakšno vodilo?

Ja, moje osebno vodilo je star kitajski pregovor, ki pravi, da veličina ni v tem, da nikoli ne padeš, ampak v tem, da se po padcu vedno znova pobereš.

mag. Neža Perko

ROVTARSKA ZGODBA (2)

NADALJEVANJE POGOVORA Z GOSPODOM JANKOM MAČKOM, PISCEM KNJIGE ROVTE V VIHARJU VOJNE IN REVOLUCIJE.

Gospod Maček, ali nam lahko opišete, kako se je v Rovtah odražal prihod italijanskih okupacijskih enot?

Prvi meseci italijanske okupacije v tradicionalno življenje na Rovtarskem niso prinesli večjih sprememb. Na Petkovcu so poleti 1941 celo še igrali neko igro. Prav na Petkovcu pa se je zataknilo, ko so fantje pred neko poroko postavljali mlaje in so nameravali na vrh mlaja pritrčiti slovensko zastavo. Ruparski France, ki je skušal Italijanom dopovedati, da je to pač v navadi, je moral zato na zaslisanje v Rovte. Ko so Italijani kak mesec kasneje v Rupih »rabutali«
jabolka in jim je France očitno pokazal svoje nejevoljo, so ga prijeli in dobil je tri mesece zapora. Tisto zimo je vladalo neko čudno zatišje. Odkar se je zvedelo za partizanski napad na Lož in Bezuljak, se rovtarski Italijani skoraj niso več ganili iz svoje postojanke. Domačinom je bilo to kar prav, saj Italijanov

niso marali in so verjeli, da bodo kmalu spet odšli. V Kroniki ruparske rodbine piše, da so bili prepričani, da bo »kmalu prišel čas, ko bomo pognali Italijane preko Soče. Do tedaj pa je treba nekoliko potrpeti.« Nekateri so menda vedeli, da je »za tisti čas že nekaj organiziranega« in France Hladnik si je za tedaj celo dal narediti nove škornje.

Kdaj so se potem pojavili prvi znaki, da se bo okupaciji pridružilo še drugo zlo – revolucija? Prvi znak te nevarnosti je bil, ko je sredi zime od kmetije do kmetije hodil neznanec, ki je obljubljal novo Jugoslavijo, drugačno in boljše od prejšnje. Ker pa je preveč hvalil Stalina in Rusijo, so nekateri hitro ugotovili, da se za njegovim govorjenjem skriva komunizem. Zima se še ni poslovila, ko so v bližini Češirka našli ubitega Dalmatinca, ki je pred začetkom vojne krošnjarij v okolici Rovt, zlasti med delavci na utrdbah. Le kdo bi tedaj

mogel misliti, da je njegov umor naznanilo dogodkov in ubojev, ki so se v naslednjih mesecih zgodili prav v tem gozdu in na drugih krajih. Komaj je spomladi 1942 odlezel sneg, se je v gozdu nad Žibršami utaborila skupina partizanov, ki je dobila ime Logaška četa. Kmalu so se jim pridružili rovtarski učitelj Franc Krča in nekaj Rovtarjev, med njimi Karel Leskovec, ki je dogodke tistega časa kasneje popisal v knjigi Križpotja. 6. maja so partizani v Podklancu pri Žireh ustrelili 24-letno Francko Mravlje, češ da je »hodila« z italijanskim oficirjem in izdajala. Pokopali so jo v Rovtah in Leskovec v svoji knjigi omenja, da nihče ni verjel, da bi dekle kaj izdalo.

Napad na kolono pri Cestah je že sprožil hude italijanske represalije. Ali nam lahko poveste nekaj o tem?

11. junija so partizani – večinoma so bili

Foto: Robert Albreht

Združeni moški zbor pevcev iz Rovt, Šentjošta, Sv. Treh kraljev in Logatca ob spremljavi logaških trobilcev prepeva domoljubne pesmi pri maši za ubitim duhovnikom Jožetom Geohelijem.

to fantje z Logaškega in Rovtarskega, ki so posebej zato prišli s Ključa – pri Cestah iz zasede napadli italijansko kolono, ki je v Rovte peljala hrano. Štirje Italijani so bili pri tem mrtvi in zato so požgali Ceste, prebivalce pa odpeljali v internacijo. Čeprav so napad začeli partizani in je iniciativa bila v njihovih rokah, je v roke Italijanov prišel partizanski puškomitraljez, na katerem je bil podpis Franca Hladnika s Petkovca, ki je prejšnje leto odsedel tri mesece v italijanskem zaporu. Italijani so naslednji dan pridrli na Petkovec, prijeli Franca Hladnika in 18-letnega Janeza Cigaleta ter ju ubili na robu ruparskega gozda. Ljudje so bili prepričani, da je bil tisti kos orožja Italijanom namerno podtaknjen in so imeli Franceta ter Janeza za žrtvi revolucije. V napadeni koloni je bilo tudi nekaj Rovtarjev, ki so na vozovih s konjsko vprego peljali hrano za civilno prebivalstvo. Italijani so te voznike postavili k zidu najbližje hiše v Cestah in izgledalo je, da jih bodo kar tam postrelili, toda čez nekaj časa je prišel oficir in jih z brcami in klofutami spravil nazaj k njihovim vozovom. Nekateri od njih, ki so še živi, so prepričani, da jih je smrti rešil zaplaninski župnik Jože Geoheli, ki se je prav tedaj od nekod pripeljal z motorjem. Le nekaj dni zatem je v Rovte pricurljala vest, da so partizani v Horjulu na krut način umorili župana Bastiča in njegovo ženo. Italijani so potem na robu Ljubgojne, kjer so Bastičevi imeli svoj dom, ustrelili osem Logatčanov. Zaradi nepomembne praske s partizani so Italijani kmalu potem požgali celo Ljubgojno – tudi Bastičevo domačijo.

Nasilje obeh strani nad nemočnimi prebivalci Rovt je doseglo vrhunec v juliju in v začetku avgusta. Kaj bi rekli o tem?

Konec junija 1942 je bil ustanovljen Dolomitski odred; njegov drugi bataljon se je večinoma zadrževal v Češirkovem gozdu in na Vranjih pečinah. 25. julija ponoči – prejšnjo noč so napadali Šentjošt – so partizani iz Češirkovega prišli po Pavla Lukana, po domače Mihovca s Praprotnega Brda, ki je bil v Rovtah in okolici znan kot dober kmečki gospodar in prizadeven javni delavec. Njegova krivda naj bi bila v tem, da je po italijanskem ukazu v svojem gozdu odstranil ovire na cesti Rovte- Smrečje, ki so jih postavili partizani oziroma domači zaščitniki. Lukan se je zavedal brezizhodnosti svojega položaja, vendar je računal na razumevanje domačinov v Češirkovem. Pa ni bilo tako. Tisto noč in v nedeljo 26. julija so partizani pobrali več moških v Podlipi,

Foto: Robert Albreht

Križ nad Šemonovim breznom na robu Logaškega polja.

Podpesku in Smrečju, Antona Leskovca, ki jim je skušal pobegniti, pa so ustrelili kar na dvorišču domače hiše. Nekatero prijeto so po zaslišanju izpustili, sedem pridržanih – med njimi Pavla Lukana – pa so pobili in zakopali v bližini taborišča. V nedeljo 26. julija zvečer so odpeljali zaplaninskega župnika Jožeta Geohelija in ga naslednji dan umorili ter vrgli preko pečine. Njega niso niti pokopali, ampak nametali nanj samo nekaj kamenja in vej. Naslednjo nedeljo, 2. avgusta, so Italijani, ki so posebej zato prihrumeli iz Logatca, požigali v Podlipi, Podpesku in na Praprotnem Brdu ter ustrelili deset mož in fantov; večino od njih so prijeli, ko so se vračali od maše v Podlipi. Zakaj so se znesli nad neoboroženimi domačini, tistih ki so sejali smrt v Češirkovem gozdu in umorili župnika Geohelija pa sploh niso iskali? Vse to je s silno težo pritisnilo na ljudi, ki so čutili, da od nikogar ne morejo pričakovati pomoči.

Ali ni bila po vseh teh dogodkih samoobramba nekaj povsem samoumevnega?

Da, šele po vsej tej grozi so se v Rovtah odločili za samoobrambo in ustanovili Vaško stražo, ki se je po kapitulaciji Italije vključila v Slovensko domobranstvo. Seveda bi bilo treba marsikaj povedati o obdobju od jeseni 1942 do pomladi 1945, vendar se je v spomin ljudi gotovo najbolj vtisnil maj 1945, ko so domobranci in z njimi tudi veliko število civilistov odšli na Koroško, od koder so bili Rovtarji vrnjeni na Teharje in

se je potem pot vrnjenih večinoma končala na Hrastniškem hribu. Nekaj mladoletnih se je s Teharji vrnilo po amnestiji avgusta 1945. Od devetdesetih, ki niso šli na Koroško in so se na prvi poziv šli javit v Logatec, se jih ni vrnilo 64. Kje so oni pretrpeli svojo Hudo jamo? Naj to in še kaj ostane za naslednje razmišljanje.

Gospod Maček, najlepša hvala za ta pogovor, ki ga posvečam spominu mojih štirih stricev: Jožetu, Janezu, Rudiju in Antonu Albrehtu. Njihova usoda se je prepletala skozi vse tu opisane dogodke. Jožeta so že zgodaj mobilizirali partizani, ostali pa so se pridružili Vaški straži. Jože je kasneje pobegnil od partizanov in Italijani so ga odpeljali v internacijo, po kapitulaciji Italije pa je tudi on pristopil k domobrancem. Maja 1945 so vsi štirje odšli na Koroško in bili po angleški prevari vrnjeni na Teharje. Ali je poboj 12.000 mladih Slovencev genocid ali zgolj drugorazredna tema, o tem bo neizprosnost sodila zgodovina. Na nas pa je, da o tem ne molčimo in si ne zatiskamo oči. Naj zaključim z mislijo gospoda Antona Trpina Sorskega iz Rovt v uvodu h knjigi Rovte v viharju ...: Čeprav se vseh žrtev spominjamo z žalostjo in resnobo, ni v nas zagrenjenosti. Spominjamo se jih s spoštovanjem, z upanjem, z željo. S spoštovanjem, ker so bili naši in vemo, da so bili dobri. Z upanjem, ker verujemo, da živijo in se bomo v večnosti z njimi videli. Z željo, naj pri Bogu prosijo, da se kaj takega v Rovtah in nikjer na svetu nikoli več ne bi zgodilo.

Robert Albreht

V LOGATCU NOVA INŠPEKCIJSKA IN REDARSKA SLUŽBA

O NALOGAH, POOBLASTILIH IN DELOVANJU NOVE INŠPEKCIJSKE IN REDARSKE SLUŽBE SMO SE POGOVARJALI Z MAG. MAJO LUKAN LAPORNIK IN G. JURETOM PLEČNIKOM.

Dne 31. 3. 2012 je občina Logatec izstopila iz skupne uprave med-občinskega inšpektorata in redarstva. Razlogov za takšno odločitev je bilo po besedah ge. Lukan Lapornik več. »Že pri sprejemanju odločitve za izstop je bila kot prednost poudarjena večja dostopnost pooblaščenih oseb prekrškovega organa v kraju in njihovo preventivno delovanje,« pravi Lukan Lapornikova. Prednosti samostojne inšpekcijske in redarske službe pa so zagotovo tudi v tem, da sta tako inšpektor kot višji nadzornik, ki sta po novi ureditvi v občini Logatec dnevno štiri ure na dan, med ljudmi bolj prisotna. Pri prejšnji organizaciji je bila povprečna prisotnost redarja v občini Logatec 60 minut dnevno, inšpektor pa je v občini Logatec deloval približno 60 minut na teden. Zaradi navedenega je pristnejši tudi stik z občani, bistveno večja pa je zagotovo tudi storilnost. »Obe pooblaščeni osebi opravljata nadzor po uradni dolžnosti, dolžni pa sta se odzvati tudi na prijavo, pa čeprav je anonimna,« pravi Lukan Lapornikova.

Kako je s pristojnostmi?

Pristojnost inšpekcijske službe je v opravljanju inšpekcijskega nadzora po občinskih odlokih in tistih zakonih, ki ji dajejo stvarno pristojnost. »Inšpektor ima pri opravljanju nalog pravico in dolžnost odrediti ukrepe za odpravo nepravilnosti, izvesti postopek po zakonu o prekrških, podati kazensko ovadbo, če ima dejanje znake kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, predlagati pristojnemu organu sprejem ukrepov ter odrediti druge potrebne ukrepe,« dodaja Lukan Lapornikova. Vendar lahko inšpektor deluje tudi preventivno - s tem, da odgovarja na pisna vprašanja posameznikov, podjetij in institucij, ki se nanašajo na delovanje inšpekcije, preko medijev obveščaja javnost o ugotovljenih nepravilnostih ter o posledicah kršitev zakonov in drugih predpisov. Marsikdo je prepričan, da občinski redarji obstajajo samo za predpisovanje kazni za nepravilno parkiranje, vendar so po besedah Jureta Plečnika, novo imenovanega višjega nadzornika, ki bo opravljal tudi naloge s področja redarstva, širšega značaja. Za zagotavljanje

Foto: Nicolas Sautet

mag. Maja Lukan Lapornik

varnega in neoviranega cestnega prometa na cestah v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja ter varstva cest in okolja na občinskih cestah ima občinsko redarstvo, skladno z določbami zakona o pravilih cestnega prometa, pravico izvajati nadzor nad temi določbami. Poleg tega občinsko redarstvo skrbi za javno varnost in javni red, za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah, varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino, vzdržuje javni red in mir. Medtem ko redarska služba s svojim delom nadzira tudi določbe Zakona o varstvu javnega reda in miru (nedostojno vedenje, beračenje, vandalizem, pisanje po objektih ...), pa Zakon o pravilih cestnega prometa občinskim redarjem daje široke pristojnosti, ki se počasi bližajo policijskim. Med najbolj zanimivimi je tako kaznovanje zaradi kršenja pravil glede varnostnega pasu, varnostne čelade, uporabe mobitela med vožnjo, izločitve vozila in druga. Redar lahko na primer ustavi vozilo, ki ne ustavi pešcem na prehodu za pešce, globa je 300 evrov, kršitelju pa se izreče tudi stransko sankcijo, in sicer 5 kazenskih točk. Torej - vozniki: pozor!

Imata inšpektor in redar predpisano obvezno opremo?

Občinski inšpektor nima predpisane

obvezne opreme; ta je v smislu posebne uniforme predpisana le za redarje, obe pooblaščeni osebi pa sta pri delu dolžni imeti tudi izkaznico, s katero izkažeta svojo identiteto. »Na področju redarstva je oprema predpisana s Pravilnikom. Za opremo občinskih redarjev po tem pravilniku se šteje službeno vozilo, tehnična oprema, osebna oprema. Med osebno opremo spadajo tudi kovinske lisice za vklepanje in plinski razpršilec; to dvoje spada med prisilna sredstva,« dodaja Plečnik.

Kje je mogoče pričakovati največ kršitev?

V zadnjem času je mogoče opaziti povečano število ljudi z mobilnim telefonom v roki, medtem ko vozijo. Ker sta inšpekcijska in redarska služba šele takorekoč začeli z delom, je težko reči, na katerih področjih bo na primer do konca leta zaznanih več kršitev. Jure Plečnik meni, da bosta poleg ostalih to zagotovo »telefoniranje med vožnjo, problematika mirujočega prometa, zlasti parkiranje in ustavljanje na mestih, ki za to niso predvidena, ter nedovoljeno odlaganje odpadkov (divja odlagališča)«. Zmotno je prepričan, da redar lahko le napiše položnico.

»Pri opravljanju nalog ima občinski redar pooblastilo izreči opozorilo, ustno odredbo, ugotoviti istovetnost, izvesti varnostni pregled osebe, zaseči predmete, zadržati storilca prekrška ali kaznivega dejanja in uporabiti prisilna sredstva,« pravi Plečnik.

Kaj o inšpekcijski in redarski službi menijo ljudje?

Marsikdo bo že ob prebiranju tega prispevka gotovo godrnjal, češ, saj ne potrebujemo tega. Veliko ljudi meni, da sta oba organa ustanovljena le zato, da se polni občinski proračun. Toda mnenja občanov glede tega so deljena. »Približno polovica je nad izvajanjem in sankcioniranjem kršiteljev navdušena in se pritožuje, da redarji premoledno kaznujejo, polovica pa izrekanju glob oporeka in zagovarja bolj preventivno delovanje,« pravi g. Plečnik in dodaja: »Pooblaščene uradne osebe izvajajo kaznovalno politiko po prostem preudarku v mejah zakonskih

Foto: Nicolas Sautet

g. Jure Plečnik

pooblastil in za lažje kršitve večinoma izrekamo opozorila. Težjim kršitvam, ki neposredno ogrožajo ostale udeležence v prometu, in večkratnim kršiteljem, kjer opozorilo ne zaleže, pa izrečemo globo.«

Slovenci pregovorno ne spoštujemo pravil – saj poznate rek: pravila so zato, da se jih krši. Kot občanka in državljanka sem že marsikdaj slišala koga reči: »Kaj mi bodo zakoni!« Ali pa: »Če lahko drugi kršijo zakone, jih bom tudi jaz.« A na tak način se družbe ne spreminja. In prav zato se dogaja, da se iste kršitve ponavljajo ves čas; toliko bolj pa, če nas nanje nihče ne opozori. Smisel inšpekcije in redarstva je torej tudi v tem: z učenjem izboljšati spoštovanje pravil in s tem družbo nasploh. »Pooblaščenim osebam si bosta prizadevali povečati osveščenost ljudi, zato bo pri delu velik poudarek na preventivi. Slednja še najbolj izstopa na področju delovanja redarske službe, kjer bomo povečali sodelovanje s šolami in vrtci ter več poudarka namenili tudi preventivi v cestnem prometu. Zavedati pa se moramo tudi dejstva, da je na kršitve predpisov treba odreagirati, bodisi z inšpekcijsko odločbo ali odločbo o prekršku,« zato dodaja Lukan Lapornikova.

Kako pa je z vandalizmom?

Nedolgo nazaj sem se pogovarjala z zaposlenimi na občinski upravi, ki so mi

povedali, da so s poškodbami nove zgradbe do sedaj imeli že kar nekaj stroškov. V primerih vandalizma gre v glavnem za objestnost mladostnikov. Pred dnevi sem bila opozorjena na oznako kljukastega križa na plezalni steni otroškega igrišča med Knjižnico Logatec in občinsko zgradbo. V takšnih primerih pisanja ali risanja po objektih je sicer težko najti storilca. A tudi na tem področju ima določene pristojnosti redarska služba, in sicer na podlagi zakona o javnem redu in miru. »Pri hujših zlonamernih poškodbah pa taka dejanja predstavljajo kaznivo dejanje. V takem primeru bi inšpektor podal kazensko ovadbo na pristojno okrožno državno tožilstvo,« dodaja Lukan Lapornikova.

In kaj lahko storimo, ko opazimo kršitev?

V primeru, da občan opazi kršitev, lahko poda prijavo s pomočjo obrazca, ki se nahaja na občinski spletni strani, ali kršitev sporoči telefonsko. Prijava je lahko tudi anonimna.

mag. Neža Perko

DOBRODOŠLA TABLA OBČINE LOGATEC

Foto: Gvido Komar

Ko pri Sežani prečkamo mejo, nas že precej let na križišču med Opčinami in Repentaborom lična dvojezična tabla obvešča, da je občina Repentabor pobratena z občino Logatec in občino Bilčovs iz avstrijske Koroške. Naj spomnim: v vasi Col, ki je del repentaborske občine, je pokopan naš rojak iz Laz, Franc Nemgar, komandant XVIII. Bazoviške brigade. Padel je v bojih za osvoboditev Trsta in nacionalnega ozemlja slovenskega naroda maja 1945. Domačini iz Cola so mu 4.5.1980 postavili spomenik. Ob tem se je treba zavedati, da bi se naša državna zahodna meja končala praktično kmalu za občinsko mejo pri Grčarevcu, tj. v Planini in tik za Hotedrščico, če ne bi bilo vojaškega posega jugoslovanske 4. armade in slovenskega 7. korpusa na Tržaškem. Tam bi ostala »rapalska Italija« z asimilacijsko politiko do Slovencev! Žal so pri tem padli številni slovenski rojaki. Skupščina občine Logatec je na 41. seji 1. 2. 1982 (pred jubilejnimi 30. leti) soglasno sprejela Listino o prijateljskem sodelovanju med občino Repentabor in občino Logatec. Prav bi bilo, da bi podobna tabla, ki bi prikazovala naše pobratenje z zamejsko občino Repentabor (ki je izrazito slovenska) iz Italije, stala ob vstopu v našo občino pred Grčarevcem iz smeri Planine, saj je sodelovanje s to pobrateno občino tradicionalno dobro in zgledno do današnjih dni.

Gvido Komar

S SEJE OBČINSKEGA SVETA - 12. REDNA SEJA

OBČINSKI SVETNIKI SO SE V ČETRTEK, 12. APRILA, SEŠLI NA 12. REDNI SEJI, ZA KATERO SO SI ZADALI OBSEŽEN DNEVNI RED. KAR 17. TOČK SO NA SEJI, KI JE TRAJALA POLNE ŠTIRI URE, TUDI OBDELALI. NAJVEČ POZORNOSTI SO NAMENILI OBRAVNAVI PREDLOGA INVESTICIJSKEGA PROGRAMA ZA PROJEKT ODVAJANJE IN ČIŠČENJE ODPADNE VODE V POREČJU LJUBLJANICE – 1. SKLOP IN ZAKLJUČNEMU RAČUNU PRORAČUNA OBČINE LOGATEC ZA LETO 2011.

Po pregledu in potrditvi zapisnika 11. redne seje in njenega nadaljevanja ter vprašanj in pobudah svetnikov je Zoran Mojšker (SDS), predsednik Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, opozoril, da se v prihodnjih dneh iztekajo mandati predstavnikom ustanoviteljev svetov javnih zavodov Osnovnih šol Rovte in 8 talcev, vrtca Kurirček in Knjižnice Logatec. Le pri slednji, za katero so s tajnim glasovanjem izmed štirih predlogov izvolili tri, so svetniki potrdili vse predlagane kandidate. Svetniki so v nadaljevanju s krajšo razpravo sprejeli odlok o organizaciji in delovnem področju občinske uprave v II. obravnavi. Občinsko upravo namreč trenutno ureja odlok, ki ga je občinski svet sprejel v letu 1999 in je šele letos doživel manjše spremembe. Kot je povedal mag. Jože Sečnik, direktor občinske uprave, se je od leta 1999 korenito spremenila zakonodaja, ki ureja pravice in obveznosti iz delovnega razmerja zaposlenih v javnem sektorju, spremenila pa se je tudi njegova vloga, zato je trenutno veljavni odlok postal obsoleten, kar narekuje potrebo po novi ureditvi oziroma sodobnem pristopu, ki sledi tudi veljavni zakonodaji. Temeljni cilj, ki ga zasleduje predlog zakona, je uskladitev z veljavno zakonodajo ter priporočili ministrstva za javno upravo. Mag. Sečnik je dodal, da so strokovne službe vse pripombe temeljito preučile in ugotovile, da ni razlogov, da bi odlok, kakršen je bil sprejet v prvi obravnavi, spreminjali. »Tak odlok je transparenten, vsakemu županu omogoča, da se glede na obseg dela, vsebino in prioritete odloča o organizaciji dela,« je še poudaril mag. Sečnik. Tudi statutarno-pravna komisija je po besedah njenega predsednika Marjana Gregoriča zavzela mnenje, da je odlok primeren in skladen s statutom in pravnimi akti. Proti sprejemu tega odloka pa se je izrekla Eva Černigoj (SMS), ki je izrazila pomislek, da župan lahko po tem odloku zaposluje mimo vednosti občinskega sveta. Z dodatnim pojasnilom, da odlok ne prinaša finančnih posledic za občino, je bil le-ta v II.

obravnavi sprejet. Niso pa svetniki sprejeli predloga sprememb Statuta Občine Logatec in Poslovnika Občinskega sveta Občine Logatec, oba v prvi obravnavi.

Ker je po uveljavitvi ureditvenega načrta v obrtno-industrijski coni Logatec prišlo do razvojnih potreb investitorjev, ki jim uveljavljena pravila in pogoji za oblikovanje posegov v prostor ne zadoščajo zaradi proizvodnega procesa ali drugih operativnih potreb, so svetniki v prvi obravnavi sprejeli Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu Obrtno-industrijske cone P2/26 Logatec. Predlagane spremembe posegajo le v t. i. Sektor I, ki je opredeljen kot območje proizvodnje, s predpisanimi gabariti objektov, namenska raba prostora pa se ne spreminja. Kot je povedal predsednik odbora za prostor in infrastrukturo Andrej Muršec, je večina predvidenih posegov v prostor že izvedenih, nekaj parcel znotraj omenjenega sektorja pa je še vedno nepozidanih. »Investitorjem, ki so pokazali potrebo po sodobnejši tehnologiji objektov in procesov v njej, bodo spremembe in dopolnitve obstoječega prostorskega akta omogočile gradnjo objektov drugačnih dimenzij ter s tem zapolnitev nepozidanih zemljišč,« je še poudaril Muršec.

Nekoliko živahnjša razprava se je vnela pri obravnavi predloga investicijskega programa za projekt odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Ljubljaniice – 1. sklop, saj gre za odpravljanje vrsto let trajajoče problematike odvajanja in čiščenja odpadnih fekalnih vod na omenjenem območju, ki imajo negativne posledice na okolje in zdravje ljudi. Kot je povedala Mateja Čuk, vodja oddelka za investicije in gospodarstvo, bo občina Logatec v okviru projekta Čista Ljubljaniica zgradila 12 km kanalizacije in nadgradila obstoječo čistilno napravo na 14.900 populacijskih enot. Spomnila je še, da je vrednost celotnega projekta, v katerega je vključenih osem notranjskih občin, dobrih 56 milijonov evrov in ga delno financira republika Slovenija (13,03 %), delno evropski kohezijski sklad /76,13 %), delno pa stroške pokrivajo občinski proračuni

(10,84 %). Vrednost investicije za logaško občino tako znaša 8.433.033 evrov. Po besedah Mirka Šemrova je odbor za gospodarstvo projekt podprl, Miran Obreza (Zares) pa je opomnil, da je Logatec edina med osmimi občinami, ki novo čistilno napravo umešča v mestno jedro. »To pomanjkljivost gre pripisati prejšnjemu vodstvu občine, ki je obstoječo čistilno napravo tam projektiralo,« je na pomislek odgovoril Zoran Mojšker (SDS). Da tega projekta ni mogoče zaustaviti, pa je poudaril Boris Čičmirko (Koliševka) in dodal, da je treba gradnjo čim prej začeti, pozneje pa razmisliti o premestitvi naprave. »To je edinstvena priložnost, da dobimo evropska sredstva in naredimo nekaj za Logatčane. V prihodnosti pa bo treba zgraditi še eno čistilno napravo,« je v prid sprejemu projekta dejala podžupanja Ladislava Furlan (SDS). Stroka je po besedah Marjana Gregoriča (SD) dokumentacijo v zvezi s čistilno napravo pregledala in ugotovila, da je bila uporabljena sodobna in učinkovita tehnologija, zato je treba projekt v najkrajšem času izvesti. »Vse drugo bi trajalo predolgo, stroški pa bi močno narasli,« je še dejal Gregorič. Župan Berto Menard je ob koncu razprave poudaril, da je treba krajanom, predvsem prebivalcem Jačke, zagotoviti kakovostnejše življenje, v industrijski coni pa bo treba v prihodnje zgraditi industrijsko čistilno napravo. Svetniki so obravnavani investicijski program podprli z enim samim glasom proti.

Vodja oddelka za finance in računovodstvo je v nadaljevanju razgrnila osnovne poudarke zaključnega računa proračuna občine Logatec za leto 2011. Med drugim je poudarila, da je bilo veliko sredstev porabljenih za investicije, ki so se začele v letu 2010, plačane pa so bile v letu 2011. Za leto 2011 so bili načrtovani prihodki v višini 14.612.381 evrov realizirani 90-odstotno v primerjavi z veljavnim finančnim načrtom. V primerjavi z letom 2010 so se prihodki povečali za 10 odstotkov, v primerjavi z 2009. pa zmanjšali za 4 odstotke. Načrtovani odhodki in drugi izdatki znašajo 14.220.326 evrov, njihova realizacija pa odstopa za 1.241.458 evrov. Po besedah Čukove

je bila občina ob koncu leta zadolžena za 71 evrov na prebivalca. Podžupanja Furlanova je v razpravi poudarila, da je več kot polovico proračuna odteklo na Petrol, Franc Rudolf (SLS) pa je bil kritičen predvsem do porabe namenskih sredstev. Svetniki se v razpravi niso izognili pogrevanju zgodbe o Petrolu, ki pa jo je uspešno zajezil župan Menard.

»Čeprav je bilo leto 2011 težko, sem vesel, da smo proračun realizirali. Tudi v prihodnje si želim delati kot dober gospodar,« je še dejal župan.

Svetniki so na 12. seji med drugim seznanili s poročilom o opravljenem nadzoru porabe proračunskih sredstev Javna razsvetljava v leto 2010 in januar – oktober 2011, dali

soglasje k Poslovnemu in računovodskemu poročilu za leto 2011 ter Poslovnemu načrtu za letos Zdravstvenega doma Logatec ter sprejeli Pravilnik k dodeljevanju nepovratnih finančnih sredstev za nakup malih komunalnih čistilnih naprav.

Blanka Markovič Kocen

KONČNO PLOČNIK NA MARTINJ HRIBU

KRAJANI MARTINJ HRIBA BODO KONČNO DOBILI PLOČNIK OB NOTRANJSKI CESTI. ODKUP ZEMLJIŠČ POTEKA PO NAČRTIH, DOSTOP DO ZASEBNIH ZEMLJIŠČ IN HIŠ PA BO V ČASU GRADNJE ZAGOTOVLJEN, POUДАРJA ŽUPAN BERTO MENARD.

Po v začetku aprila predstavljenem projektu, katerega izvajalec je Direkcija RS za ceste, bo poleg enostranskega pločnika zgrajena tudi vsa potrebna infrastruktura, med drugim kanalizacija in javna razsvetljava, obnovljena pa bo tudi sama Notranjska cesta. Po županovih besedah je bil javni razpis za gradnjo kanalizacije pred kratkim objavljen, ta čas pa poteka odkup zemljišč od krajanov. »Občutek imam, da so krajanje zadovoljni, pripravljeni pomagati. Verjetno

se bo pojavil še kakšen problem, vendar ga bomo skušali rešiti v obojestransko korist,« pojasnjuje in dodaja, da za zdaj odkup poteka po načrtih. Župan obenem zagotavlja, da bo v času gradnje pločnika in obnove ceste zagotovljen dostop do vseh zasebnih zemljišč in hiš, projekt pa bo predvidoma zaključen do leta 2015, ko se izteče tudi rok za črpanje evropskih kohezijskih sredstev. Ob tem se ponuja vprašanje, kdaj bo zgrajen tudi pločnik skozi Napoleonov drevored v Logatcu, na katerega občani prav tako že

dolgo opozarjajo. Župan odgovarja: »Pločnika skozi Napoleonov drevored verjetno ne bo prej kot v letu 2014. Vedeti namreč moramo, da križišče ali krožišče, ki bo pri Valkartonu, v prostorskih načrtih še nima zarisane trase proti Rovtarski cesti.« Z veseljem pa pove, da je tik pred velikonočnimi prazniki dobil v podpis pogodbo, da se bo letos začelo urejanje križišča pri Kramarju.

Blanka Markovič Kocen

LOGATEC PREVEČ ALI PREMALO RAZSVETLJEN?

Nadzorni odbor Občine Logatec med drugim ugotavlja, da so nekateri deli občine slabo, drugi, predvsem obrtna in industrijska cona, pa preveč osvetljeni. Komunalnemu podjetju Logatec so zato med drugim naložili, da pripravi in regulira kriterije delovanja javne razsvetljave.

»Javna razsvetljava se je v Logatcu, tako kot povsod, začela z manjšim obsegom in se širila vzporedno z rastjo naselja, pešpoti in pločnikov,« je uvodoma pojasnil Janez Ovsec, član Nadzornega odbora, ki je opravljal nadzor porabe proračunskih sredstev »javna razsvetljava v letu 2010 in januar – oktober 2011« in o tem poročal tudi svetnikom na zadnji seji občinskega sveta. Po Ovščevem mnenju je osvetlitev slaba predvsem v tako imenovanem starem delu Logatca, na območju Mandrge in v tistem delu občine, kjer imajo najstarejšo javno razsvetljavo in svetila. »Na omenjenih območjih luči brlijo le na vsakih 200 metrov,« je bil slikovit sogovornik. »To pa je, seveda, v popolnem nasprotju z novimi soseskami, kjer projektanti skrbno, včasih celo preveč upoštevajo priporočila proizvajalcev razsvetljave, ki ob tem, seveda, dobro služijo.« Ovsca je najbolj zbadlo v oči bogastvo javne razsvetljave v novi obrtni coni, ki je razsvetljena vso noč, čeprav razen Gostinsko-rekreacijskega centra ponoči tam ni ne obiskovalcev ne dejavnosti podjetij. »Za to razsvetljavo pa bi morali skrbeti lastniki-podjetniki sami,« še dodaja sogovornik. Za vso javno razsvetljavo je sicer operativno odgovorno Komunalno

podjetje Logatec, ki jo po Ovščevem spremljanju tudi pregleduje in redno vzdržuje. »Moram pa poudariti z vidika nadzora še eno pomembno ugotovitev, in sicer, da Občina Logatec in Komunalno podjetje Logatec med seboj nimata urejenih formalno-pravnih podlag za izvajanje in zaračunavanje stroškov javne razsvetljave, zaradi česar je Nadzorni odbor obema stranema naložil, da to v najkrajšem času ustrezno uredita,« še dodaja Ovsec.

V nekaj letih razsvetljava prek spleta in mobilnikov

Marjan Gregorič, direktor Komunalnega podjetja Logatec, ki smo ga povprašali za komentar omenjene ugotovitve nadzornega odbora, je povedal, da so obe priporočili, ki se nanašata na komunalno podjetje, že uresničili, o javni razsvetljavi v obrtni coni pa po njegovih besedah ne odloča komunalno podjetje, temveč občina. Prvi mož logaške komunale še dodaja, da so z Institutom Jožef Štefan pred kratkim podpisali pogodbo za t.i. poligon, kjer preučujejo možnosti brezžičnega daljinskega uravnavanja osvetljenosti, torej vklapljanja in izklapljanja in še vrsto drugih področij, recimo merjenja pretoka avtomobilov, kolesarjev, pešcev ipd. »Poligon se je že začel izvajati, tako da smo na določene svetilke že obesili merilne naprave, ki se zdaj testirajo,« je še povedal Gregorič. Po njegovih besedah bo razsvetljavo v nekaj letih mogoče uravnati prek spleta ali mobilnih telefonov.

Blanka Markovič Kocen

VARUJTE ČEBELE IN DRUGE KORISTNE ŽUŽELKE: NE ŠKROPITE PRED VEČEROM!

SREDSTEV ZA VARSTVO RASTLIN NE UPORABLJAJTE NA PAMET!

Sadno drevje je povečini že odcvetelo, rastline bujno rastejo in ob ugodnih pogojih se lahko razvijejo tudi škodljivci in rastlinske bolezni. Za zaščito rastlin pred škodljivci in boleznimi morajo kmetje in vrtičkarji pogosto uporabiti tudi kemična sredstva za varstvo rastlin. Pri uporabi le-teh obstaja nevarnost, da pride do zastrupitve in pomora koristnih žuželk, ki oprahujejo kulturne rastline. V prvi vrsti so to čebele, poleg njih pa še čmrlji, metulji, divje živeče čebele, pa tudi druge koristne žuželke kot so na primer pikapolonice.

Na sredstvih, ki so še posebej nevarni za čebele, je na embalaži natisnjen opozorilni znak, na katerega bodite še posebej pozorni in s takim sredstvom še toliko bolj previdno ravnajte. Pred odločitvijo o uporabi sredstva pa seveda temeljito preverite, ali je uporaba sredstev res nujna. Priporočljivo je, da pred odločitvijo pogledate v strokovno literaturo ali se posvetujete s kmetijskim svetovalcem pri

Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije. Uporaba na pamet po nepotrebnem obremenjuje okolje in pomeni tudi nepotreben strošek. In še to: proti boleznim se lahko borimo tudi tako, da odstranimo okužene poganjke, škodljivce (kot je npr. koloradski hrošč), pa lahko preden se prerez množijo tudi ročno odstranimo!

Uporabnike sredstev za varstvo rastlin opozarjamo, naj uporabljajo sredstva v skladu z dobro kmetijsko prakso, kar pomeni, da:

- če že morajo uporabiti sredstva, naj škropijo v večernih urah, ponoči in v brezvetrju;
- ne škropijo rastlin med cvetenjem;
- pred rabo sredstev v sadovnjakih pokosijo cvetočo podrast;
- pred uporabo natančno preberejo priložena navodila, saj je tako v njih kot na embalaži opozorilo, ali je sredstvo strupeno za čebele nevarni so zlasti **insekticidi**;

- sredstva uporabljajo v najmanjših priporočenih odmerkih;
- v primeru, ko je za zatiranje določene bolezni ali škodljivca na voljo več sredstev, uporabljajo tista, ki so za čebele manj nevarna;
- se izogibajo sredstev, ki se nanašajo na površine ali na rastline s prašenjem in namesto tega raje uporabljajo taka sredstva, pri katerih se naredi škropilna brozga ali uporabijo granulate (sredstva za varstvo rastlin v zrnih);
- pravočasno obvestijo čebelarje o uporabi sredstev, ki so nevarna za čebele.

Poleg tega pa naj uporabniki pri uporabi sredstev poskrbijo tudi za lastno zdravje in uporabljajo zaščitno opremo (rokavice, zaščitna obleka in obutev, pri bolj nevarnih sredstvih tudi maska), ostankov sredstev naj ne zlivajo v vodotoke, pred škropljenjem naj preverijo delovanje škropilnice itn.

Marjan Papež

Foto: Marjan Papež

Pred uporabo sredstev v trajnih nasadih pokosite cvetočo podrast!

Na sredstvih za varstvo rastlin pazite na znak, ki označuje sredstva, še posebej nevarna za čebele.

DRUGO OCENJEVANJE SUHOMESNATIH IZDELKOV IZ LJUBLJANSKE REGIJE

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD LJUBLJANA, OZ. ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE, JE 23. MARCA 2012 ORGANIZIRAL DRUGO REGIJSKO OCENJEVANJE SUHOMESNATIH IZDELKOV. OCENJEVANJE JE POTEKALO V GOSTILNI HERBLAN V GORENJEM JEZERU PRI CERKNICI.

Strokovno komisijo je sestavljalo pet ocenjevalcev, predsedovala ji je Irena Kos, specialistka za predelavo mesa na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije. Komisija je imela kar zahtevno delo, saj so morali oceniti 47 salam, 13 klobas in 1 želo-dec. Ocenjevalci so se ravnali po pravilniku za ocenjevanje suhomesnatih izdelkov, ki se uporablja tudi na državnem ocenjevanju »Dobrote slovenskih kmetij« na Ptuj. K sodelovanju smo povabili vse zainteresirane proizvajalce suhomesnatih izdelkov, tako registrirane, kot tudi tiste, ki se za registracijo šele odločajo. Zahteve za registracijo predelave mesa kot dopolnilne dejavnosti niso tako stroge kot v preteklih letih, kljub temu pa je treba upoštevati določena merila in pravila, saj gre vendarle za občutljivo in zahtevno področje – prehrano potrošnikov.

Izdelki na letošnjem ocenjevanju so bili zadovoljivi, še vedno pa je opaziti določene napake in pomanjkljivosti pri izdelavi teh domačih specialitet. Nekateri izdelki so bili še vedno preveč dimljeni, preveč posušeni (čemur je

botrovala letošnja suha zima), maščoba je bila pregrobo zrezana in neenakomerno razporejena. Nekatere salame so bile še premalo zrele in še niso imele izrazitega okusa oz. arome. Izdelavi suhomesnatih izdelkov je treba posvetiti veliko pozornosti, previdno izbrati meso in druge sestavine, paziti na higieno in hrambo izdelkov. Za kvalitetne izdelke je pomemben je tudi izvor mesa, to pa je že druga zgodba ... Na letošnjem ocenjevanju smo podelili le **eno zlato priznanje**, ki ga je za suho salamo prejela turistična kmetija Okorn iz Pristave nad Stično. Ta kmetija je prejela tudi bronasto priznanje za suho klobaso. Bronasto priznanje za suho klobaso je prejel tudi Ciril Gantar iz Dol nad Idrijo. **Srebrna priznanja za suhe salame** so si prislužili: Primož Petrič iz Martinjaka, Franc Zabukovec iz Velikih Lašč, Ciril Gantar iz Dol nad Idrijo, **Marjan Kranjc iz Kalc pri Logatcu in Gašper Leskovec, prav tako iz Kalc pri Logatcu**. Bronasta priznanja so prejeli: Franc Zabukovec iz Velikih Lašč, Bojan Udovič iz Unca, Primož Petrič iz Martinjaka in Marko Bucik. Upamo, da bodo taka tekmovanja oz ocenjevanja in strokovni

Foto: Mojca Vavken

nasveti privedli do še boljših izdelkov in do razvoja dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, saj predelava mesa pomeni dodano vrednost osnovnim kmetijskim proizvodom in dodaten vir prihodka na kmetijah. A uspehi zahtevajo veliko truda.

*Mojca Vavken
svetovalka za kmečko družino
in dopolnilne dejavnosti
KGZS – Zavod LJ*

S PAŠO JE TREBA SPOMLADI ZAČETI ZGODAJ

Spomladi trava hitro raste in, če želimo izkoristiti kvalitetna hranila za dobre priraste ali prirejo, se ne smemo ozirati na maso travinja. Drug razlog za zgodnjo pašo pa je ustvarjanje stopničaste rasti travne ruše po čredinkah. Ker je bila ruša zgodaj na hitro popasena, je bila s tem delno prizadeta in se običajna intenzivna rast spomladi delno umiri. Na tak način si ustvarimo stopničasto rušo po čredinkah, katere bomo pasli v drugem obhodu, pri višini ruše 10 do 15 cm. Ne čakajmo visoke travne ruše, saj se živali spomladi lažje prilagodijo na drugačen obrok krme, če je travna ruša nizka. Dovolj je že nekaj cm visoka trava, ki je ravno začela z rastjo. Sprememba mikroorganizmov v vampu živali in s tem prilagoditev na zeleno krmo, mora biti postopna, tako da je v obroku vsak dan nekaj več zelene krme – paše, poleg zimskega obroka. V dveh do treh tednih lahko preidemo na popolni obrok s paše. To pa z zgodnjo pašo, ko še ni na razpolago velikih količin zelene krme, bogate s hranili, lažje dosežemo. Takšen zgoden in postopen prehod na pašo je koristen tako za živali, kot za rabo travne ruše.

Najprej pasemo na čredinkah, ki imajo bolj odcedna tla ali so bolj pognojene, da v vlažnih razmerah živali na paši ne povzročajo preveč poškodb zaradi gaženja travne ruše. Kjer imamo pašno-kosni sistem, 1/3 lepših in bolj pognojnih čredink pustimo za prvi odkos. Zgodnji začetek paše je prav tako pomemben na pašnikih, kjer nimamo čredink in pasemo povprek. Spomladi ne pozabimo urediti vsega potrebnega, da bodo živali imele na vsaki čredinki vedno dostop do vode. Če je mogoče, korita za vodo premikamo, poteptane površine okoli korit pa dosejemo s primerno travno deteljno mešanico. Pozno spomladi dosejavamo na pašnike tudi belo deteljo, saj je ta pomembna za kvaliteto paše, ker se hranilna vrednost krme tako dalj časa ohranja. Gosta ruša, prepredena z belo deteljo, se manj zapleveli in tako primerno prehranjena in gosta tudi nekoliko bolje prenaša sušo. Ne pozabimo, da morajo živali pred prihodom na pašo še v hlevu prejeti sredstva proti zajedalcem.

*Anton Zavodnik,
univ. dipl. inž. agr.
kmetijski svetovalec*

ZAVOD ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE LOGATEC

Bilo je toplo poldne. Odpeljala sem se na obisk v Zavod za vzgojo in izobraževanje Logatec. Ker sem iz Logatca, sem mislila, da bom Zavod z lahkoto našla. A sem se zmotila! Na cesti ni bilo oznak (Zavod je torej dobro skrit), prepoznala pa sem ga od daleč po slovenski zastavi, ki visi pred poslopjem. Sprejela sta me knjižničarka in vodja izobraževanja ga. Mojca Bajc ter ravnatelj Zavoda, gospod Bojan Bogataj, odprt možakar, ki za ta Zavod, svoje zaposlene in mladostnike v njem, živi od leta 2003. Sam sebi v šali pravi tudi »inventar«.

Na spletni strani sem prebrala, da je Zavod namenjen otrokom in mladostnikom z motnjami v vedenju in čustvovanju. Za kakšne otroke gre?

Ga. Bajc: Ta definicija je seveda zelo splošna in v sebi skriva marsikaj. Gre za različne mladostnike. Če nanje pogledam kot nekdo, ki že dlje časa dela z njimi, lahko rečem, da so povsem običajni najstniki, ki imajo podobne potrebe kot vsi drugi, le da so v življenju imeli malo manj sreče. Večina izhaja iz socialno ogroženih družin, v katerih so imeli manj možnosti in vzpodbud.

Koliko mladostnikov pa trenutno prebiva v Zavodu?

G. Bogataj: Trenutno jih v Zavodu prebiva 21.

V poročilu za šolsko leto 2010/2011 sem prebrala, da so bili mladostniki razdeljeni v tri vzgojne skupine. Kaj to pomeni?

Ga. Bajc: To pomeni, da so mladostniki v treh skupinah, od katerih je vsaka enota zase, čeprav so v eni zgradbi. Vendar imajo ločene prostore. Vsaka skupina ima 3 vzgojitelje in svoj program. Imamo pa zavodska pravila, ki veljajo za vse. Mladostniki se srečujejo v delavnicah, šoli in pri skupnih aktivnostih.

G. Bogataj: Te tri enote so pravzaprav v isti zgradbi, v bistvu niso nič preveč ločeni, imajo isto streho, iste terase. Projektant si je to slabo zamislil. Koncentrat takšnih mladostnikov na enem mestu ni dober. Bolje je, če bi bile vzgojne skupine ločene med seboj.

V letnem načrtu za šolsko leto 2011/2012 je mogoče prebrati, da vašim mladostnikom omogočate 3 programe izobraževanja. Katere?

Ga. Bajc: Sedaj se v šoli izvajata dva izobraževalna programa, in sicer obdelovalec lesa

in pomočnik v tehnoloških procesih. Ta sta ostala od prejšnjih treh po prenovi srednješolskih programov (ličarje in obdelovalce kovin so združili v en program). Zdaj si v okviru programa pomočnik v tehničnih procesih mladostniki izbirajo module.

G. Bogataj: To pa za šolo pomeni tudi manj denarja, saj sredstva prejmemo glede na število udeležencev v verificiranih izobraževalnih programih, ki jih izvajamo. Izvajamo v bistvu tri, vendar sta le dva verificirana.

So mladostniki motivirani za pridobitev izobrazbe? Katere so najpogostejše težave pri vzgoji varstvu in izobraževanju, s katerimi se soočate?

G. Bogataj: Težava je v tem, da fantje v Zavod prihajajo popolnoma nemotivirani in namestitev jemljejo kot kazen in ne kot pomoč. Težava je tudi, da so ti naši mladostniki običajno skregani z odraslimi; ki jih niso sprejeli takšnih, kot so. Mi smo pa v bistvu podaljšana roka staršev in ogromno časa in truda je potrebno, da vzpostaviš s fantom primeren odnos in da te sprejme. Naši fantje so bili v preteklosti vse preveč kritizirani in imajo tudi zato nizko samopodobo. Mi smo si že leta nazaj zadali, da bomo maksimalno delali na pohvalah in pri fantih iskali tista močna področja. Ko bo pohval več kot graj, se bo situacija spremenila. Za ugotavljanje najboljših imamo tudi posebne kriterije, na primer najboljšo skupino, najboljšega dijaka in podobno.

Ga. Bajc: Za pridobitev izobrazbe so kar motivirani. Skoraj vsi pravijo, da bi radi končali kakšno šolo. Vendar pa jim na trenutke zmanjkuje volje za redno šolsko delo. Zaposleni jih spodbujamo in jim pomagamo, če potrebujejo pomoč. Zavedamo se, da sem pridejo mladostniki z velikimi odpori do šole. Zaradi vedenjskih motenj oziroma težav, ki so jih imeli v svojem okolju, so bili posledično neuspešni v šolah, zato imajo do nje tudi odpor. Pri premagovanju tega jim skušamo pomagati.

Ustanovitelj Zavoda je Republika Slovenija. To pomeni, da država zagotavlja sredstva za vaš obstoj. Jih je dovolj?

Ga. Bajc: Vsi bi vsega radi imeli več. Časi pa temu niso naklonjeni. Res pa bi nujno rabili nekaj sredstev, saj manjka tudi najosnovnejše opreme v učnih delavnicah.

G. Bogataj: Potreba zavoda po dodatnih materialnih sredstvih je velika. Delavnice so v bistvu bivše garaže, šlo je za nekdanjo

Foto: Nicolas Sautet

Ravnatelj Zavoda, g. Bogataj.

zgradbo cestnega podjetja. In tako so naše delavnice narejene v nekdanjih garažah, ki so sicer zelo dolge, vendar ozke; v takšnem prostoru pa težko obračaš avtomobile deske, stroje. Tako smo z lastnimi idejami in rokami sedaj te prostore maksimalno izkoristili. Smo že bili v načrtu za prenovo delavnic, pa se je ugotovilo, da se te zgradbe zaradi slabih temeljev ne da predrugačiti, za prenovo bi jo bilo treba celo podreti, to pa stane. Pa smo ostali brez že prej načrtovanega denarja.

Kakšno pa je sodelovanje na ravni občine Logatec? Pa zavodi za socialno delo, sodišča, policija?

Ga. Bajc: Veliko sodelujemo s policijo. Pri nas živi več mladostnikov skupaj, občasno zato pride tudi do kakšnih napetosti. To sodelovanje je dobro; policisti razumejo naše situacije. Večkrat se stvari uredijo, še preden pridejo sem. Je pa zelo odvisno od tega, kako jim opišemo problem, zaradi katerega kličemo. Na začetku leta se vedno srečamo, se pogovorimo o težavah na obeh straneh, ki največkrat nastanejo zaradi pričakovanj; mi si želimo, da nam pomagajo rešiti problem, oni imajo pa omejene možnosti. Tudi s sodišči in centri za socialno delo je sodelovanje večinoma dobro. Največ mladostnikov pride k nam po ukrepu sodišča, manj z odločbami centrov za socialno delo.

G. Bogataj: Ja, mi smo zainteresirani za sodelovanje z Logatcem. Imamo učitelja Boruta Marolta, ki veliko naredi za šport, sodelovanje in promocijo zavoda. On fante vozi na plezanje v Rovte, sodeluje z občino, sicer pa uči zemljepis. Včasih se kot zavod prijavimo tudi na kakšen občinski razpis. Sicer pa s strani mesta ni čutiti nekega večjega zanimanja in razumevanja. Mi bi s svojim znanjem in poznavanjem vedenjske problematike lahko na primer šolam pomagali z znanjem, saj imajo tudi one veliko težav pri obvladovanju populacije, pa žal ni posluha. Z drugimi institucijami (Centri, Policijo) je pa sodelovanje zelo dobro. Tudi z vsemi sodišči, z izjemo Ljubljane.

V poročilu za lansko šolsko leto sem prebrala, da ste zelo slabo opremljeni. Sredstev za novo pohištvo nimate. Bi bili veseli pohištva podjetij, šol, morda tudi iz naše občine, tudi rabljenega?

Ga. Bajc: Zagotovo. Posamezni zaposleni so nekajkrat podarili rabljeno pohištvo. Sicer pa kakšne posebne radodarnosti s strani podjetij ni bilo. Ko smo prvo leto

Foto: Nicolas Sautet

Lesarsko delavnico so iz dveh garaž naredili sami.

izdelali koledar z zgodbami mladostnikov, smo ga pošiljali podjetjem v občini, če bi nam kdo lahko malo pomagal ...

G. Bogataj: Da bi pridobili sredstva za izdelavo koledarja, smo napisali preko sto prošenj različnim podjetjem. Edini, ki se je odzval, je bil Mercator; dali so nam 100 evrov. Naši mladostniki so pač razumljeni

kot »barabe«. Mi se res maksimalno trudimo, da bi jih spravili na pravo pot. Če bi država vedela, koliko privarčuje z vsakim, ki ga spravimo na pravo pot; zapor je namreč drag ...

Kako potekata vzgoja in izobraževanje?

Ga. Bajc: V Zavodu obstaja dnevni red, ki

se ga mladostniki držijo, učne ure, enkrat na teden temeljito čiščenje, socialne veščine, interesne dejavnosti, fitness, biljard. V šolskem turnusu potekata teoretični in praktični pouk, zvečer enkrat na teden kuhajo skupinsko večerjo, gredo v računalniško učilnico, gledajo televizijo, kdaj gredo tudi kam ven. Seveda v okviru sredstev, ki so na voljo. Če so posamezniki pridni, so lahko nagrajeni tudi s samostojnim izhodom.

G. Bogataj: Po prvem mesecu dni za vsakega naredimo individualni načrt v sodelovanju s centrom za socialno delo, starši in seveda mladostnikom. Ta načrt potem sledimo, evalviramo vsakih nekaj mesecev. Je pa težko. Fantje so naporni, zahtevni; vsak v sebi nosi težko zgodbo. Se zgodi, da kakšen od njih zgubi še zadnjo osebo, ki jo je imel od družine in ostane sam na tem svetu.

Mladostniki si morajo verjetno ob sprejemu postaviti tudi cilje. Kako uspešni pa so mladostniki pri doseganju zastavljenih ciljev?

Ga. Bajc: Eni cilji se vežejo na izobraževanje, drugi na sprejemanje odgovornosti in na vzpostavljanje ustreznih medčloveških odnosov. Velikokrat se namreč zgodi, da se v družinah ne znajo več pogovarjati. Če temu dodamo še vse probleme, ki so se s časom nabrali, je še toliko težje. Problem so

tudi zlorabe drog. Tu želimo vplivati nanje, da bi bili bolj odgovorni. Eni sicer pridejo sem že precej oblikovani in takšnega človeka je težko kar spremeniti.

G. Bogataj: Lahko rečemo, da so več kot 50% uspešni. Je pa tudi naš šolski sistem čuden, da ne rečem slab, saj zanemarja rokodelske poklice. Zdi se, da bomo čez nekaj let imeli samo še gimnazije. Ampak mi potrebujemo tudi rokodelce. Združevanje programov tudi ni dobro, saj se zdaj dijaki učijo v enem programu (npr avtoserviser ali avtokaroserist) več stvari, pa nobene ne osvojijo zares dobro.

O življenju v Zavodu sem se pogovarjala tudi z zgovornim Sladanom, ki je že polnoleten. Nam lahko zaupaš svojo zgodbo? Kako si prišel v Zavod? Od kdaj si v njem nastanjen? V Zavodu sem nameščen od avgusta 2011. Vanj sem prišel zaradi storjenega kaznivega dejanja.

Kako pa ti vidiš življenje v zavodu? Kaj je dobro, kaj slabo?

Vse se mi zdi super. Se pa moraš takoj na začetku znati postaviti zase. Jaz sem se in potem nisem imel nobenih težav. Sedaj sledim pravilom in še končujem šolo. Sem kot na počitnicah. Je pa slaba disciplina med fanti. Marsikdo ima »polno rit vsega«. Jaz drugače delim mlade tukaj

v dve skupini, tj. v skupino A in skupino BBB, tj. »budale bez budućnosti«. Premalo je nadzora. Eni morajo biti več nadzirani, saj imajo težave z drogo. Pa ne poznajo bontona, ne spoštujejo starejših.

Vsak, ki pride v Zavod, si mora ob prihodu zastaviti cilje. Katere cilje si sebi postaviš ti?

Cilji, ki sem si jih postavil tukaj, so bolj realni kot tisti, ki sem si jih postavil v zunanem svetu. Ko prideš sem, ti povejo, kaj imaš na izbiro. Jaz sem izbral izobraževanje za obdelovalca lesa; v tej delavnici lahko več ustvarjaš. Moj prvi cilj je tako končati šolo in potem – najti zaposlitev. Želim biti odličen. Razvijati želim tudi svoje slikanje in risanje. Odprl bi tudi lastno delavnico.

Kaj bi svetoval mladim tvojih let, ki imajo težave v šoli ali doma?

Težav doma ne moreš reševati, če nimaš najprej razčiščenih stvari v svoji glavi. Jaz sem na primer v šoli odličen in lahko komu pomagam v tej smeri; če se kdo prepira s starši, mu lahko povem, naj se ne prepira z njimi - odvisno od tega, kaj kdo dela, ne moreš nekemu, ki ni še nikoli tega počel, reči, da naj gre okopavat krompir. Žal je v Zavodu, pa tudi zunaj, veliko trave in tega ne maram. Je pa to največji problem.

mag. Neža Perko

DAN ZA SPREMEMBE NA OŠ TABOR

LOGAŠKI UČENCI SO SKUPAJ S STARŠI IN STARIMI STARŠI PREMAGOVALI OSAMLJENOST. NAJBOLJŠI Z MEDOBČINSKEGA PLESNEGA FESTIVALA, KI JE POTEKAL V OKVIRU PROJEKTA DAN ZA SPREMEMBE, PA SE BODO POMERILI NA PODROČNEM TEKMOVANJU.

Osnovna šola Tabor se je letos prvič pridružila vseslovenski akciji Dan za spremembe, ki jo je aprila že tretjič zapored organizirala Slovenska filantropija in je bila letos namenjena premagovanju osamljenosti. »Zato smo poleg naših učencev povabili tudi njihove starše in stare starše, ki so se nam pridružili na številnih ustvarjalnih delavnicah in tudi na plesnem festivalu, kjer so, med drugim, naši prvošolčki starše naučili novega plesa,« je povedala Anita Čretnik, koordinatorica Dneva za spremembe. Po njenih besedah so strokovno komisijo sestavljali plesni strokovnjaki njihove in sosednje šole in predstavniki staršev ter učencev. Tekmovanja se je udeležilo deset parov, ki so se pomerili v latinsko-ameriških in standardnih plesih, prvi in tretji razredi pa so sodelovali zgolj informativno in se predstavili s priljubljenim hip-hopom. Košakova je še povedala, da zanimanje za ples na šoli narašča, mladi plesalci pa veliko obetajo.

V okviru Dneva za spremembe so logaški učenci v spremstvu mentorice obiskali tudi bližnji dom starejših občanov, pripravili

koncert otroškega pevskega zbora, zbirali pa so tudi prostovoljna sredstva za šolski sklad za nakup plezalne stene.

Blanka Markovič Kocen

Foto: Blanka Markovič Kocen

REŠEVALNA VAJA SEKIRICA 2012

Prostovoljno gasilsko društvo Logatec je drugo soboto v aprilu na hribu Sekirica pripravilo obsežno reševalno vajo, v kateri so poleg gasilcev sodelovale tudi ekipe Nujne medicinske pomoči ZD Logatec, člani Gorske reševalne službe Ljubljana s posadko helikopterja Slovenske vojske, Jamarskega društva Logatec in logaške policije, bolničarji RK ter Civilno zaščito. Skupaj z redarji, ki so skrbeli za varen potek vaje, je na njej sodelovalo kar 72 ljudi, katerih delo si je ogledala množica ljudi, med njimi tudi logaški župan Berto Menard.

Namen vaje je bil preizkusiti usposobljenost enot, ki redno sodelujejo pri reševanju poškodovanih oseb na območju občine Logatec, in hkrati te enote seznaniti z možnostmi uporabe helikopterja pri reševanju huje poškodovanih oseb. Udeleženci vaje so številnemu občinstvu predstavili reševanje poškodovanih v množični prometni nesreči in reševanje utopljenca, največ pozornosti obiskovalcev pa je gotovo pritegnil helikopter, ki ga sicer v vsakdanjem življenju nimamo velikokrat možnosti spremljati v živo, in s katerim so prikazali gašenje gozdnega požara in reševanje padalca, ujetega v drevesni krošnji.

Kot je povedal vodja Lado Korenč, se je na sami vaji, ki so jo tokrat pripravili prvič, pokazala zelo visoka stopnja pripravljenosti sodelujočih ekip, ki tudi sicer dobro sodelujejo, na takih vajah pa usposobljenost lahko le še utrdijo. »V zadnjem času, žal, prevladujejo tehnične intervencije in

Foto: Blanka Markovič Kocen

prometne nesreče, kakršno smo simulirali tudi na vaji,« je še dodal Korenč, ki si želi, da bi imeli možnost tako vajo ponoviti vsako leto.

Blanka Markovič Kocen

MOJE IDEJE, MOJE POBUDE- ZA VARNOST NA CESTI V ROVTAH

Tak je bil naslov projekta, ki zadeva varnost na prometnih površinah. Na OŠ Rovte so se učenci šestega razreda z razredničarko Amalijo Lazar Bevc zavzeto lotili tega projekta. Skupina je opazovala del naselja, ki je prometno najbolj obremenjen - to je od trgovine do krajevne knjižnice, kjer stojijo tudi glavne javne stavbe (vrtec, šola, pošta, gasilski dom, igrišče, cerkev). Tu se učenci tudi največ in najpogosteje gibljejo, saj obiskujejo razne dejavnosti, ki se tu odvijajo. Problemov so izpostavili kar nekaj. Za šolarje-kolesarje pogrešajo urejeno kolesarnico, cesta skozi kraj je ozka in zelo prometna, ni označenega postajališča za šolske avtobuse pred šolo in tako stoji ob jutranjih dovozih in popoldanskih odvozih kar več vozil te vrste na cesti, kar je nevarno in predstavlja oviro na cesti. Ideje, ki so jih učenci izpostavili, sploh niso bile neuresničljive. Predstavili so jih tako ravnatelju šole, šolski skupnosti, svetu šole in tudi županu

Foto: Metka Bogataj

Bertu Menardu. Dopis je bil poslan tudi predsedniku krajevne skupnosti Viktorju Trčku. Nekaj v tej smeri se je morda tudi na pobudo šolarjev začelo uresničevati. V neposredni bližini šole je bil v začetku

aprila postavljen prikazovalnik hitrosti, saj je tu hitrost omejena na vsega 30 km na uro. Kaj hitro se pojavi žalosten obrazek na prikazovalniku, saj le malo voznikov upošteva omejitve. Upajmo, da se bo stvar prijela in bomo vsi, ki to površino večkrat uporabljamo, gledali le v vesele zelene obrazke, ki se nam pomenljivo zahvalijo. Predvideva se tudi ureditev dodatnih talnih označb na cestišču in avtobusnem postajališču. Zelo dobrodošel bi bil tudi vsaj enostranski pločnik skozi naselje, a to je, se zdi, še malce oddaljen projekt. Upamo, da bo ideja o prometni varnosti res prišla do vseh tistih, ki odločajo o tem, kaj je pomembno, da je premikanje po prometni površini kar se da varno za vse, predvsem pa za najmlajše in starejše krajanje, ki so najbolj ogrožen del prebivalstva, kar se tiče prometne varnosti. Učiteljici Amaliji in njeni sodelujoči skupini pa gre pohvala za izvedene aktivnosti.

Metka Bogataj

V SPOMINU BODO OSTALI LE LEPI TRENUTKI

INTERVJU Z METKO RUPNIK, NEKDANJO RAVNATELJICO OŠ 8 TALCEV LOGATEC

Foto: Miran Nagode

Koliko časa ste bili zaposleni na naši šoli? Koliko časa pa ste bili ravnateljica?

Na naši šoli sem bila zaposlena od 1. 9. 1974, z delom ravnateljice pa sem začela leta 1995 kot namestnica ravnatelja, torej to delo opravljam sedemnajsto leto.

Vam je bil kdo kot ravnatelj za vzor, ko ste še poučevali?

Vedno bom imela lepe spomine na ravnateljico šole, ki je bil moj prvi ravnatelj. Ko sem začela delati na naši šoli, je bil ravnatelj gospod Pavle Smrtnik. Tako rad je imel otroke in vedno je bil njihov zagovornik. Nam mladim učiteljem je vedno ponavljal: "Otroci so kot limone, ker še iz tako suhe lahko iztisneš kapljico." To je pomenilo, naj iščemo znanje, ker ga ima vsak učenec. **Kaj vas je navdušilo za ravnateljstvo?** Priznati moram, da v začetku nisem vedela, kaj vse so naloge ravnatelja. Bila pa sem ambiciozna učiteljica, vedno sem iskala izzive in zdelo se mi je, da bom to delo obvladala.

Ste že kot otrok sanjarili, morda celo vedeli, da boste nekoč ravnateljica?

To pa res ne, saj sem o ravnateljstvu prvič slišala, ko sem prišla v 5. razred na Osnovno šolo v Gorenji Logatec. Na nižji stopnji sem bila na podružnični šoli v Hotedršici. Takrat sem mislila, da so v šoli glavne samo učiteljice.

Se že veselite prostih dni? Komu boste zdaj lahko namenili več časa (sebi, družini ...)?

Priznam, da se veselim, da se bo moje življenje malo umirilo. Več časa bom najprej posvetila sebi. Obljubila sem si, da bom vsak dan v naravi, da bom veliko hodila, brala. Več časa bom s svojim možem in s svojimi vnuki.

Boste kdaj, na stara leta, ponovno obiskali našo šolo in preizkusili, ali še zmorete opraviti toliko dela in tekati po šoli gor in dol?

Ne, s tem delom sem zaključila. Šolo bom pa še obiskala z veseljem, če me boste povabili na kakšno prireditev.

Katere trenutke si boste najbolj vtisnili v spomin? Bodo to samo dobri, veseli trenutki ali tudi kakšni slabi?

V spomin bom zapisala samo dobre trenutke. Ne bom pozabila naših pridobitev: računalniške učilnice, športne dvorane, naše lepe knjižnice in okrogle mize pod drevesom zadaj za šolo, odličnih prireditev, zaključkov šolskih let, razstav naših učencev, športnih tekem, dobrih rezultatov na tekmovanjih.

Boste kaj pogrešali svoje sodelavce in nas, svoje učence?

Pogrešala bom svoje kolege in kolegice učitelje in učiteljice, tudi učence, tajnico, hišnika, kolegici pomočnici, računovodkinjo in ostale zaposlene na šoli - skratka, vse.

Kakšna pričakovanja imate od svoje naslednice? Morda da bo vodila šolo kakor vi?

Prepričana sem, da bo dobra ravnateljica in da bo naša šola ostala dobra šola.

Nam lahko kaj zaupate o novi ravnateljici?

Ne vem, kaj bi želeli slišati o novi ravnateljici. Jaz je ne poznam zelo dobro, vem pa, da je prijazna, zgovorna oseba, vem tudi, da je na svojem področju velik strokovnjak - je geografinja. Ker je delala na Zavodu za šolstvo, vem, da bo res skrbela za kvaliteten in sodoben pouk, kar se mi zdi najpomembnejše. To, da ji je ime Karmen, že veste, piše pa se Cunder. Njeni hčerki sta bili obe športnici - plavalki - in to veselje imata po mami, torej je vaša nova ravnateljica športni tip in to se mi zdi zelo dobro. Vaša nova ravnateljica je bila tudi plavalka, odkar živi v Logatcu, pa teče na smučeh. Ravnatelj potrebuje tudi fizično kondicijo. Vem, da je prihaja iz Kopra, kamor še vedno rada hodi na obiske k mami in rada obira olive. No, toliko pa bo dovolj, saj vam bo kaj povedala tudi ona sama.

Bi želeli kaj sporočiti svojim sodelavcem in učencem?

Učiteljem sem vedno rada povedala, da imamo res odgovorno delo, pa tudi, da imamo lepo, zanimivo delo in to sem večkrat ponavljala, zato naj še tokrat. Učencem pa želim sporočiti, da sem rada delala z vami in za vas, da vsakemu učencu želim, da uspe, predvsem pa, da naredite vse, da boste zadovoljni sami s seboj. Želim, da ste samozavestni, ambiciozni in odgovorni. Pa še zadnjič: Domača naloga je vaša dolžnost! Srečno.

Za konec pa še nekaj mnenj učencev naše šole o naši bivši ravnateljici:

Bila je poštena, zanesljiva, dobra ravnateljica,

Včasih je bila prestroga.

V njeni pisarni sem bil le takrat, ko sem bil odposlan od pouka.

Ko je prišla v razred, nas je nasmejala.

Od nove ravnateljice pa pričakujejo podoben red kot pri ge. Metki Rupnik in tudi spremembe na jedilniku.

Tanja Merlak iz 8. a

GRAJSKI PARK: OD VARSTVA OTROK DO POROK

V GRAJSKEM PARKU PO NOVEM ORGANIZIRAJO VARSTVO MALČKOV, PIKNIKE IN CELO POROKE. NAJEMNICA SONJA OBLAK SKUŠA Z RAZŠIRJENO DEJAVNOSTJO PRIVABITI ČIM VEČ OBISKOVALCEV TEGA ZANIMIVEGA LOGAŠKEGA PARKA.

Sonja Oblak, ki ima dobro leto in pol v najemu Grajski park in pripadajoči klub v Logatcu, ni zadovoljna z dosedanjim delovanjem tega, sicer znamenitega logaškega objekta. Skupaj s svojimi otroki, Julijo, Lariso in Kristijanom, ima velike načrte, kako v prihodnosti ponuditi čim več organiziranih dogodkov in dejavnosti. »Verjamem, da nam bo uspelo,« je povedala ob mojem obisku med velikonočnimi prazniki, ko nas je presenetil mraz in celo sneg, pred katerima smo se umaknili v zgornje, mansardne prostore kluba, ki so na novo preurejeni, svetli, prijazni, primerni za kakršnokoli klubsko dejavnost, sestanke, seminarje, delavnice ...

Promocija le prek interneta

Za promocijo novih dejavnosti, med njimi piknikov, porok, piknik-porok in otroškega varstva, so doslej poskrbeli zgolj prek interneta, pri čemer jim je na pomoč priskočila tudi občina Logatec, saj je na svoji uradni spletni strani brezplačno objavljala nekatere dogodke v Grajskem parku, napovedovali pa so jih tudi na svoji spletni strani. »Obisk uporabnikov je dober, bliža se čas piknikov in ti so po moji oceni trenutno tržna niša,« pravi Sonja in se pohvali, da imajo že nekaj prijav. »K organizaciji piknikov prispevamo prostor, lahko pa tudi catering. Po želji prevzamemo celotno organizacijo piknika, s pripravo hrane vred,« pojasnjuje. S parkirišči, ki obsegajo polovico površine, lokalom in parkom je na voljo deset tisoč kvadratnih metrov. V izvedbo piknika je mogoče vključiti tudi v zadnjem času precej popularne »team buildinge«. »Lani smo predhodne prijave zbirali dva do tri tedne pred samim dogodkom, letos pa imamo termine že dokaj zapolnjene, dogovorjene, ne pa tudi potrjene imamo tri piknike,« pravi sogovornica. Sonja je prepričana, da hotel, ki ga gradijo v neposredni bližini, ne bo oviral poslovanja Grajskega parka in kluba, prej nasprotno, v novem objektu najemnica parka vidi dobrodošlo povezavo, čeprav, tako sogovornica, še ni povsem jasno, ali bo to zares hotel.

Poroke v Grajskem parku

Popolna novost so poroke v Grajskem parku, za letos pripravljajo dve, eno kot piknik-poroko, drugo pa s celotno izvedbo.

Foto: Anže Mihevc

Sonja in Julija Oblak imata ambiciozne načrte za oživljanje obiska Grajskega parka.

»Organizacijo bodo prevzeli naročniki sami, ker je to skupina ljudi, ki jim gre tovrstna dejavnost dobro od rok,« pojasnjuje Sonja. »Dobrodošli so vsi, ki se s tem področjem ukvarjajo.« Na željo gostov Oblakovi poskrbijo tudi za najem šotorov, različnih simulatorjev, najamejo glasbo, DJ-e in ozvočenje, vse v prid prijetnemu druženju obiskovalcev.

Eko kurirček poskrbi za otroke

V Grajskem parku organizirajo tudi varstvo otrok. V skupine, oblikovane po starosti, jih sprejmejo največ 15. Eko kurirček, podjetje, v katerem poleg Martine Zupan sodeluje tudi Julija Oblak, pripravlja dogodke za otroke, a se organizatorki pritožujeta nad skromnim odzivom, ki sta ga bili deležni lani poleti, ko sta pripravljali počitniško varstvo malčkov, načrtovali pa sta tudi pravljicne urice dva-do trikrat na teden. »Eden od razlogov je gotovo neinformiranost, saj je težko najti pravi in tudi ne predrag način, kako ljudi obvestiti, delno pa tudi zaradi denarja. Brezplačno se namreč ne da delati, vsaka cena pa je staršem hitro preveč,« pojasnjuje Julija.

V okviru Eko kurirčka ponujata rojstnodnevne zabave v treh različicah: pastirčkove, princeskine, športne in kombinirane. »Do-

godek je vselej tematsko obarvan, in sicer na temo starih ljudskih iger, tradicionalnih slovenskih pravljic, in ekološko usmerjen, saj ustvarjamo izključno z naravnimi materiali,« pravi Julija, tudi sama mati dveh majhnih otrok, sicer pa absolventka angleščine, ki ne želi postati učiteljica, že od malih nog pa ima neizmerno veselje do ukvarjanja z otroki in ji idej nikoli ne zmanjka.

Blanka Markovič Kocen

V PRIHODNJI ŠTEVILKI ...

Skladno s prostorsko danostjo bomo poročali tudi o:

- več o turizmu v občini Logatec
- novosti o Repentaboru
- blagoslov motorjev
- pogovor s pomočnikom policijske postaje Logatec
- o težavah logaških lokostrelcev

ZEMELJSKI PLIN udoben energent danes za lepši jutri

Zaključuje se letošnja ogrevalna sezona, ki nas je presenečala predvsem z nadpovprečnimi temperaturami v mesecu oktobru in novembru, povprečnimi v januarju ter ekstremno nizkimi v mesecu februarju. Za odjemalce v občini Logatec je bila udobna in brezskrbna, saj jim je energent vedno na voljo v količinah, ki jih v danem trenutku potrebujejo.

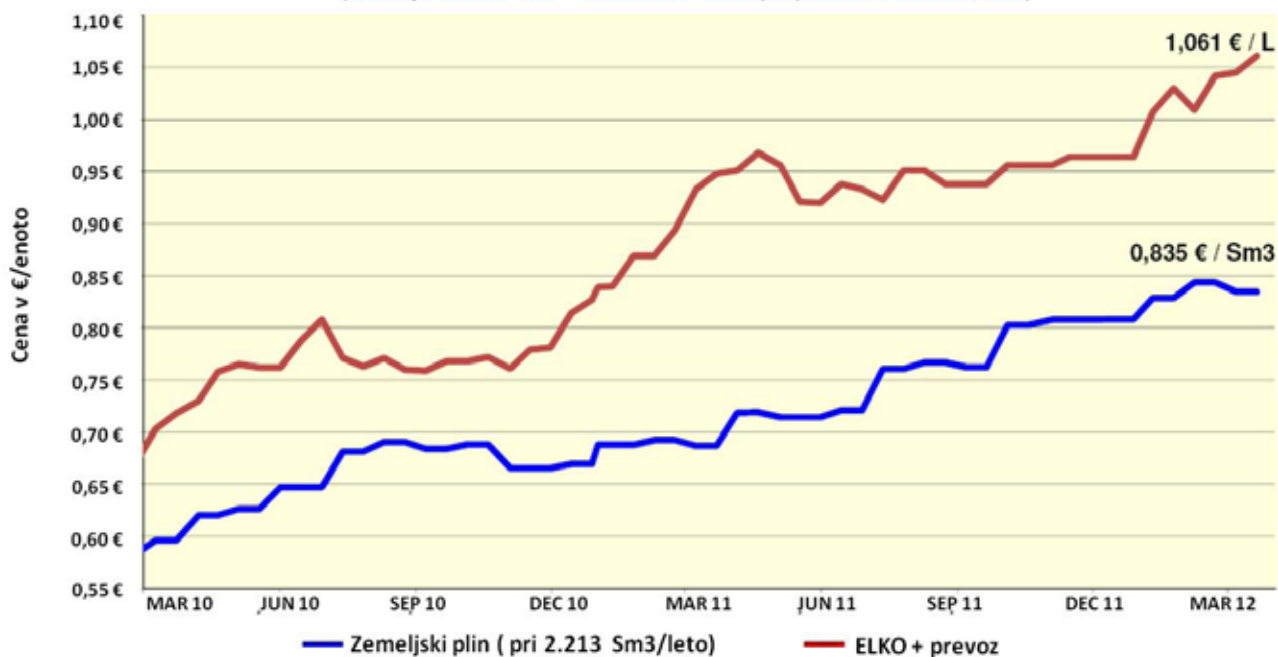
Tako aktivni odjemalci kot tudi strokovnjaki ugotavljajo, da uporaba zemeljskega plina izboljšuje našo kakovost bivanja in pozitivno vpliva na celotno lokalno skupnost, v kateri živimo.

Kakšno je bilo gibanje cen zemeljskega plina v primerjavi z ELKO (ekstra lahko kurilno olje)?

Okolju in ljudem prijazen zemeljski plin v kombinaciji z udobjem uporabe, zadostnimi svetovnimi zalogami ter energetske učinkovitostjo zagotavlja največje okoljske in finančne učinke ob danem finančnem vložku. Pravilno odločitev za zemeljski plin potrjuje tudi dolgoročna konkurenčnost končne cene energenta v primerjavi z ELKO (v povprečju 15 – 20 % nižja cena zemeljskega plina) in je lepo razvidna tudi iz spodnjega grafa za obdobje marec 2010 – marec 2012. V mesecu marcu 2012 je bila cena za kar 20 % nižja od cene ELKO.

Gibanje cen zemeljskega plina za gospodinjstva
(obdobje marec 2010 – marec 2012 cene pri porabi 2.213 Sm³/leto)

Katere ulice v Logatcu bodo v letu 2012 dobile povezavo na plinovodno omrežje?

V občini Logatec smo v letu 2011 na že obstoječem plinovodnem omrežju omogočili oskrbo z zemeljskim plinom 18 novim odjemalcem. V primeru izpolnitve vseh pogojev se v letu 2012 načrtuje nadaljevanje širitve plinovodnega omrežja na območju industrijske cone Logatec.

Si želite dodatno udobje zemeljskega plina po meri odjemalca?

V podjetju ADRIAPLIN d.o.o. veliko pozornosti namenjamo tudi povečanju kakovosti naših storitev. Na spletni strani www.adriaplin.si je našim odjemalcem omogočen dostop do uporabniškega računa, preko katerega imajo enostaven pregled na izdane račune, stanje porabe ter druge aktualne podatke vezane na njihovo odjemno mesto. V času popisnega obdobja nam lahko preko spletne aplikacije posredujejo tudi stanje plinomera. Poleg enakomernega mesečnega plačevanja računov našim odjemalcem omogočamo prejemanje računa v obliki E – računa. Za vaša dodatna vprašanja nas pokličite na 01/234 21 00 ali pa nam posredujte elektronsko sporočilo na info@adriaplin.si.

adriaplin

Zemeljski plin je "in"!